

Zavez. ofenziva na zapadu.

Veliki uspehi angleške armade v pondeljek na deset milj dolgi fronti severno in južno od Arras so dokazali, da se nemške utrdbе ne morejo vstavljati angleškemu orožju.

Nemci so oholo zagotavljali, da je nova nemška, tako imenovana "Hindenburgova črta" zelo nevarna za zavez. niki in — nepremagljiva. Ko so bile pri Noyonu premagane vse težkoče, niso Francozi premišljevali, temveč so z vso silo navalili na Nemce; ravno tako tudi Angleži.

Zdaj se je pokazalo, da se je nemška namera z umikanjem popolnoma izjavila; umikali so se namreč zato, da bi skrajšali bojno črto, kar so tudi dosegli. Nove postojanke so tako močno utrdili, da so mislili, da je nemogoče za zavez. niki, da bi njihova pomladna ofenziva mogla imeti kak uspeh.

Braniti so hoteli to črto z majhnim številom čet, z vso silo pa navaliti ali na Rusijo, ali pa na Italijo.

Angleži so popravili razrite ceste in spravili naprej svojo artilerijo. To je velikansko delo, česar Nemci niso nikdar pričakovali.

Angleži so pokazali, da njihova vojna organizacija ne zaostaja za nemško, katero so pokazali takoj spočetka vojne, zlasti v svojem prodiranju proti Praizu.

Vse kaže, da so sedaj Angleži prekosili nemško moč. Pokazalo se je, da zavezniške armade nudijo večjo silo, ako se izurijo v vojaški disciplini kot pa nemške. Vse kaže, da imajo zavez. niki sedaj boljše artilerijo kot je nemška in da so vojaki z vsem boljše preskrbljeni kot nemški.

Neprenehoma drvi angleške in francoske čete naprej, navzlic temu, da Nemci v svojem umikanju uničijo za seboj vse; razrujejo ceste, železnice in polja. Pred seboj ženejo prej nepremagljive nemške čete.

Lahko se reče, da svet še ni videl tako izvrstne infanterije, kot je angleška in francoska. Sila francoskega vojaštva se je pokazala v bojih za Verdun in na Sommi. Vso to energijo in še v večji meri kažejo te armade sedaj v svojem prodiranju.

Neko nemško armadno povelje se glasi: — Odločilna bitka sedanje vojne se bide sedaj na poljih ob Sommi. Vsak častnik in vsak vojak se mora zavedati, da je sedaj v teh bojih na kocki usoda naše domovine. Z vso pazljivostjo in požrtvovalnostjo moramo preprečiti, da sovražnik ne dobi več niti palca ozemlja. Njegovi napadi se morajo razbiti ob steni nemških prs.

Od tedaj so zavez. niki že zavzeli več milj ozemlja in stena nemških prs se je morala podati. Zdaj so Francozi in Angleži izvanredno naglo napredovali in zavstavila jih ni niti "nepremagljiva" Hindenburgova črta.

Zavez. niki so prekrizali bojni načrt nemškega generalnega štaba.

Zavzeli so že La Fere in St. Quentin, ki ležita v tej bojni črti. Pričakuje se, da se bodo Nemci pri Laon z vso silo zoperstavili zavez. niškim prodirajočim četam. To je namreč zadnje železniško križišče v tem okraju. Tudi po naravi je ta kraj primeren za obrambo.

Kje je sedaj ta Hindenburgova "nepremagljiva" črta, nikdo ne ve, niti — Nemci sami.

V dveh dneh so angleški vojaki vjeli 15 tisoč Nemcev. Ako to primerjamo z boji ob Sommi od 1. julija do 7. septembra, ko so vjeli 17 tisoč Nemcev, tedaj moramo šele izprevideti sedanji velik napredek.

Akoravno se trdi, da se Nemci unikajo iz strategičnih ozirov, se vendar lahko trdi, da so zavez. niki že pričeli z veliko spomladno ofenzivo, ki je do sedaj tako lepo uspešna.

Vojaška služba.

Prisilna vojaška služba. — Predsednik v kapitoli. — Kongres ne bo dovolil prisilne vojaške službe. Senat privoli dodatnih 30 milijonov za vojno. — Potrebujemo milijon prostovoljcev.

Washington, D. C., 11. aprila. — Kot vrhovnemu poveljniku ameriške vojske bo predsedniku Wilsonu podeljena pravica, da sme vpeljati prisilno vojaško službo, ako se ne bi zglasilo dovolj prostovoljcev.

Predsednik je bil danes v kapitoli in se je več kot eno uro posvetoval s speakerjem Champ Clarkom in z Claude Kitchenom, voditeljem večine v poslanski zbornici.

Danes je bil predsednik obveščen, da mu bo kongres dovolil vse, kar zahteva Wilson, oziroma vojni departament. Toda povedalo se mu je tudi, da bo v kongresu opozicija proti načrtu za prisilno vojaško službo. Wilson pa je povedal, da namerava zahtevati od kongresa, da dovoli prisilno vojaško službo, da bi se mogla vojna proti Nemčiji voditi z vso silo in kolikor mogoče naglo.

Nekateri kongresniki nameravajo staviti predlog, da se zviša plača vojakom, da bi bile njih družine tudi v vojnem času preskrbljene. Na ta način mislijo, da se bo zglasilo več prostovoljcev in ne bo treba vpeljati prisilne vojaške službe.

Senator Sherman je stavil resolucijo, da se zbere armada en milijon mož; takoj naj se zbere pol milijona, pozneje pa, kadar bo potrebno, pa zopet drugega pol milijona.

Danes se je zaznalo, da je v vojni blagajni premalo denarja, zato je kongres že dovolil povznanje vojnega kredita za 30 milijonov dolarjev.

Orna roka na delu.

Chicago, Ill., 11. aprila. — O polnoči je v italijanski naselbini pred hišo Basile Manfreja počilo zopet bomba, da črnorokarji dokažejo, da se ne boje oblasti in da dosledno izvršujejo rokomavharščko obrt.

Eksplodizija je spravila vso družino takoj na noge, ki obstoji iz šestih glav. Spretni del hiše je podrtina, vendar pa ni bil nihče ranjen. Poškodovana je tudi bravnica Louis Sanfina in popokale so šipe v okolici.

Manfre je izpovedal, da je od decembra dobil šest grozljivih pism. V prvem pismu so črnorokarji zahtevali od njega \$1000, v zadnjem pa \$3000. Manfre se ni oziral na črnorokarske opomine in pognal so mu prednji del hiše v zrak.

Vojna zona v Ameriki.

Washington, D. C., 11. aprila. Danes pooldne so se razširile vesti, da je Nemčija proglasila vojno zono ob Atlantskem oceanu v Ameriki; v postev pridejo v prvi vrsti pristanišča New York, Boston, Mass. in Norfolk, W. Va.

Hrana za zavez. niki.

Washington, D. C., 11. aprila. — Prvo, kar bodo storile Združene države v tej vojni, bo skrb za hrano zavez. niki. Za sedaj bodo Združene države skrbela, da se prideluje kar največ živeža in mornarica bo skrbela, da se živež pre

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)
FRANK SAKNER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

En celo leto vsakega leta za Ameriko	Za celo leto na mesto New York	5.00
En celo leto vsakega leta za Ameriko	Za pol leta na mesto New York	3.00
En celo leto vsakega leta za Ameriko	Za štiri leta na mesto New York	1.00
En celo leto vsakega leta za Ameriko	Za deset let na mesto New York	0.50

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement

Dopisni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.
Pri sprejembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi pošiljajo blaginje
naslani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošiljati po — Money Order.

"GLAS NARODA"

52 Cortlandt St. New York City

Telephone: 4087 Cortlandt

NEW YORK ASSOCIATION
MEMBERSHIP LABEL
FOR LANGUAGES NEWSPAPERS

Malo več pameti!

Začetkom vojne je bil nastal velik hrum med vsemi narodi v Ameriki.

Lahko pa rečemo, da se niso nikjer prepirali za take malenkostne stvari kot smo se ravno mi Slovenci.

Pretila je že nevarnost, da se bomo vrgli na starokraj sko politikaštvo, ki je rak-rana našega naroda in katere-mu imamo pripisati skoraj vse naše trpljenje in vse naše neuspehe.

V Ameriki smo malo napredovali.

Zdaj za časa napetosti med Ameriko in Nemčijo ozir-roma Avstrijo, so se pa pojmi precej razbistrili. Ljudje so se izpametovali, izprevideli so, kaj jim je dala Amerika in koliko ji dolgujejo.

Naši nasprotniki, ki mislijo, da imajo patent na "re-ševanje narodov", pravijo, da so se tisti Slovenci in Hr-vatje, ki so odločno proti temu, da bi nam, s trnjevo krono kronanemu narodu, vladal človek, ki bi ne nosil na glavi cesarske ali kraljevske krone, v "živinskem strahu" poklonili ameriški zastavi.

To je obrekovanje najnižje in najnesramnejše vrste, katerega bi ne pričakovali niti od kajzerjevcev, ne pa od oseb, ki so naše krvi in našega rodu.

Mi smo bili navdušeni za to zemljo že v starem kraju in njene postavne smo začeli izpolnjevati z istim dnem, ko smo stopili na ameriška tla.

Mi boljše razumemo ameriško demokracijo kot jo ra-zumejo oni, kateri se, živeči v tej zemlji in uživajoči nje-no gostoljubnost, zavzemajo za razne evropske kronane glave in delajo z vsemi silami na to, da bi prišli jugoslovan-ski narodi zopet pod jarem, katerega se hočejo iznebiti.

Ali je morda demokrat tisti, ki hvali kajzera in zani-čuje Petra?

Ali morda oni, ki hvali Petra in zaničuje kajzera? — Mi vemo, kaj je demokracija. Mi vemo, da je Amerika najbolj demokratična dežela na svetu in zagradelj smo voljni storiti za njo vse, kar moremo.

Preiskujte nas!

Preiskujte najprej, kaj je kremen in kaj je mehko železo!

Preiskujte naprej, in šele potem natolčujte! Ljubezni do te zemlje ni vili v nas strah, pač pa — na-klonjenost.

Le v absolutistični ali avtokratični državi živi v stra-hu človek, ki ima čisto vest.

Mi ne poznamo strahu, ker vemo, v kakšni deželi živi-mo in ker je naša vest — čista. Veliko bolj čista kot mar-sikatega jugoslovanskega "prvoboritelja", kateri si ne more predstavljati naroda brez kralja.

Dragi rojaki!

Zdaj živimo v usodepolnem času, zdaj se je začela no-va doba svetovne vojne in obenem tudi nova doba v svetov-ni zgodovini.

Na tisoče naših bratov v stari domovini je moralo pre-liti kri za cilj, ki ni bil njihov cilj, za interese, ki niso bili njihovi interesi.

Mi tukaj smo na drugačem in boljšem stališču. Amerika ne zasleduje zasebnih koristi, ampak se bo zato vmešala v vojno, da jo čimprej konča.

Ameriški vojaki se ne bodo borili ne za kralje in ce-sarje, pač pa za cilj, ki je cilj vseh ciljev — za konec ne-človeškega klanja ter za svobodo in boljše čase vsega člo-veštva.

To je dovolj vredno blago, da se ga odkupi z življe-njem.

Dragi rojaki! — Uverjeni smo, kako se boste odloči-li, če boste vse to dobro premislili.

Štejte si v čast, če morete na ta ali oni način pomaga-ti najsvobodnejši zemlji na svetu!

Amerika vam ne bo samo hvaležna, ampak vas bo tu-di bogato nagradila za vse.

Svobodna Amerika hoče s svojim silnim uplivom od-praviti vse, kar ovira narode v napredku.

Sanje, ki smo jih sanjali, se lahko vresničijo, pritaje-na misel se lahko vtelesi, lahko postane živa istina.

Naprej za pravo svobodo vseh zatiranih narodov, na-prej za svobodo Slovencev, Hrvatov in Srbov!

Pomanjkanje živil.

Lakota bo največji sovražnik, proti kateremu se bo morala Amerika boriti. Slabe letine, ki so se pokazale po celem svetu, tudi nam ne bodo prizanesle. Na to nas opo-zarjajo razni poljedelski uradi.

V zadnjem času se je opazilo, da farmerji niso obde-lali toliko polja kot po navadi, ker so mislili, da se zaslu-ži ravno toliko z majhnim trdom, kot prej z velikimi na-pori; to pa zato, ker je živež v zadnjem času dosegel cene, o katerih pred letom ni še nihče sanjal.

Najbrže pa niso naši poljedelci obdelali toliko polja, ker niso mogli dobiti delavcev, ali pa so bili predragi. V industriji se dela vedno in na farme tedaj delavci ne mi-slijo.

Lansko leto pa je bila tudi letina zelo slaba vsled vre-menskih neprek. Pridelali so samo 60 odstotkov kot dru-ga leta.

Vse kaže, da bo živil vedno manj in razne družbe, ki kontrolirajo živež v Ameriki, bodo navijale cene, kolikor se bo dalo, ako zvezna vlada še pravočasno proti njih ne nastopi. Za to se morajo Združene države najprej pobri-gati, ako nečajo, da zadene deželo ena najhujših katastrof.

V najkrajšem času se bo pokazalo, da bo država mo-rala vzeti pod svojo oskrbo vso razdelitev živil.

Tozadavna svari prihajajo z vseh strani. Veletrgo-več z mesom, Armour, pravi:

— Ako Združene države ne podvzamejo takoj radi-kalnih korakov, da pomnože pridelek živeža in da se ž njim varčuje, bo dežela v prihodnji jeseni ali zimi na istem sta-lišču, kot vojskujoče se držav v Evropi.

Posestniki mlinov vedno podražujejo moko, ker je ce-na pšenice visoka; kruha si revni sloji ne bodo mogli ku-piti.

Že sedaj bi se morali ljudje na to naučiti, da varčujejo z živežem in kdor more, naj bi obdelal vrt in vsak košček zemlje, da si vsaj nekoliko pridela sam.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

V soboto zvečer 14. aprila pri-re-di "Jugoslovanski Tamburaški Zbor" svojo plesno veselico v dvorani "Balkan", 193 Knicker-bocker Ave., Brooklyn. Tambura-ši se prav pridno vežbajo in ko-t se čuje, bodo gostje prav iznena-den nad izvanredno dobrim tam-buranjem. Zbor ima novega zho-rovodjo, ki je poznan kot najboljši zborovodja v Združenih drža-vah, kateri je prepotoval s svoj-im tamburaškim zborom že celo Ameriko in povsod zadobil naj-večje priznanje. Zato ni dvomiti, da tudi za ta večer ni izvečal jugoslovanske tamburaše tam-burati najtežje komade, katerih se do zdaj ni igralo nikjer v New Yorku. Dobro poznamo gostilničar naš rojak Vinko Zevnik bo pa za ta večer tudi pripravil vse, kar-ve, da naši rojaki počijo. Torej zdaj ne preostane nič drugega kot pa to, da se rojaki in rojaki-nje v obilnem številu vdeleža te zabave ter si privoščijo par ur razvedrila med svojimi prijatelji, katerih ne bo manjkalo v soboto večer pri vsem poznanemu Ce-netu.

Farrell, Pa.

V št. 79 "Gl. Nar." sem bral dopis nekega skrbnega opazoval-ca tiste vrste, ki za plotom meče-jó kamenje. Opozarjam ga, da naj v drugič malo bolj premisli, predno bi kaj poročal. Se sedem let sem poročeval in dopisnik "Gl. Nar.", pa mi ni še nikdo tak-ko zasolil kot ti. Pišeš namreč, da se pri sejah vse tako zgodi, ka-ker jaz hočem. Ponosen sem na to, ker to pomeni, da imajo rojaki v mene zaupanje. Vprašam sa-mo člane postaje št. 82 društva sv. Barbare, ali se ne ravnam po pravih in ali ne odločijo člani vsako stvar? Ali se že kdaj nisem ravnal po pravih? Ali se nisem dal vsako najmanjšo stvar rešiti na društveni seji? Ako si član, pa pridi na sejo in povej, kar ti leži na srcu. Povej, kdaj sem kaj sto-ril brez vednosti odbora? Ako pa nisi član, potem pa molči, ker te nič ne briga. Delal bi rad prepri-tam, kjer je slova.

Zakaj nisi podpisal svojega imena? Gotovo ni tako grdo, da ga ne bi smel zapisati. Morda pa tvoja vest ni popolnoma čista. — Res, da rad kaj poročam in pisal sem že več kot sto dopisov, pa še vselej sem bil podpisan s polnim imenom.

Ako pa sem bil že večkrat izvo-ljen za tajnika, sem na to pono-sen, ker vem, da imajo naši rojaki in člani društva v mene zaupa-nje. Bratje, stojim pred vami kot navadni delavec, ki si z deset ali dvanajsturnim težkim delom slu-žim svoj borni kruh; proste ure pa porabim, da urejam vaše društvene stvari. To leto sem pre-jel dolo, katerega opravljam kot delavec in ne kot neen gospod.

Sedaj Te pa ne bom več motil, kajti imaš dovolj dela na polju, jaz pa moram v tovarno. Jaz se ne bom več po časopisih poga-njal za Avstrijo.

A. Gerlovič, Box 617.

Is Colorado.

Koder sem hodil po južnem Co-lorado, sem opazil, da se povsod dobro dela.

V Ludlow sem obiskal tudi ro-jakino M. A. Kopol, ki ima šest otrok. Njen mož je tik pred voj-no odšel v strobo domovino; žena

pa je sedaj ostala z malimi otroci sama. Mož se nahaja v strelnih jarkih in se ne ve, kje. Ako bi bil rojak Kopol vzel, predno je šel v Evropo, državljanski papir, po-tem mu sedaj ne bi bilo treba biti v strelnih jarkih, ako je še živ. Lahko bi bil prišel tudi med voj-no k svoji družini. Mrs. Kopol se je obmila do avstrijskega konzula v Denver, Colo. Do sedaj pa ji ni na noben drug način pomagal, kot da je zahteval resnične podat-ke, če so ona in otroci zares ro-jeni v Avstriji. Druge pomoči ji ni dal, dasi se nahaja oče v strel-nih jarkih in se bojuje za avstrijs-ko domovino. In konzula to nič ne briga. Kadar se pa pripeti ka-kanesreča, tedaj je takoj zraven, katerega mora družba plačati za pomorščince. Pred leti, ko je bila velika razstrelba, je morala druž-ba plačati konzulu; dal je \$400 za vsakega, koliko pa je v resnici prejel, tega nikdo ne ve. Nikdo niti ne sme vprašati prebлагород-nega gospoda konzula.

Z vlaka pri Ludlowu se vidi po-gorišče, kjer so bili šotori ob času stavke. Velika črna polbarvana ograja in križ kaže prostor, kjer je bilo kakih 11 otrok in žen skri-tih v neki podzemeljski luknji in so bili od dima zadušeni. Milica je streljala od pol devetih zju-traj do sedmih zvečer in vnela vse šotore ter usmrtila več ljudi.

Ker sem prej omenil konzula, naj omenim še nekaj. Nedavno je imel nek Istrijanec nekaj sitnosti zaradi nekega čeka. Ker je bil na-vdušen Avstrijanec, je mislil, da mu bo konzul pomagal. Šel je te-daj h konzulu v Denver, Colo.

In ga prosil za pomoč. Odgovoril mu je v madžarsčini in nemščini. Istrijan mu je povedal, da je Slo-van, da pa govori tudi angleško in italijansko. Konzul ga je nato poslal k drugemu uradniku, ki mu je v pokvarjeni slovenščini povedal, da konzul ni tu za take stvari in naj gre k odvorniku.

Istrijan, ker ni našel pomoči pri avstrijskem konzulu, je šel k ita-lijanskemu konzulu. Ker mu je bila Italija nekoliko znana, je kar povedal, da je doma iz neke ita-lijske vasi ter mu razložil, da se mu dela krivica zaradi čeka. Ita-lijski konzul mu je potem svo-jeega odvornika v nekaj minutah izposloval, da je dobil, za kar se je potoeval. Konzul ga je nato še povabil na kosilo. Prej za Av-strijo navdušeni Istrijan je od te-daj čisto drugega mišljenja.

To, kar sem zdaj omenil, naj pouči avstrijske podanike. Kako Avstrija skrbi za svoje ljudi.

Neveste in dote.

Zelo dragocena nevesta je pri-današnji draginji, katero je vzel neki trgovec z milom v Madridu.

Oče lepe neveste je bogat tovar-nar z milom. Ta ji je dal poleg lepe svote denarjev tudi najfiner-šega mila v toliki množini, kol-i-ko je sama tehtala. Enako mno-žino mila bo dobila vsake oblet-nice njene poroke; to pa je ob-čen poziv na mladega moža, da bo fino postopal s svojo ženo.

Nekoč je zelo sloveč posestnik nasadov za tobak v Zapadni In-diji vprašal svojega bodočega ze-ta, kaj naj mu podari za poročno darilo. Ta mu je rekel: "Nekaj zabojer smodk." "Dobro", je re-kel tast, "dobil boš težo smodk, kolikor moja hči tehta." Mož je držal besedo. Na dan poroke je pustil nevesto tehtati in zvečer je prejel moč dvostotirinaest zabo-jev smodk.

Bogat trgovec s premogom v Avstraliji je tudi svoji hčeri ob-ljubil darilo za poroko po teži, in sicer je dobila za vsak funt lastne teže tono najboljšega premoga.

Oče je hčeri to obljubil na dan zaročnice: mlada deklica pa je bi-la spretna špekulantinja in si zna-la težo lastnega telesa pomno-žiti, in sicer tako, da je v šestih mesecih — v času med zaro-ko in poroko — pridobila deset ton pre-moga.

Oče mladega dekleta na Gr-skem je obljubil osemu, kateri bo poročil njegovo hčer, da bo njeno telesno težo obdaroval s srebrni-mi drahmami. Ker je bila pa hčerka, dasi ne zelo debela, ven-dar pa dobro rejena, se je ogle-silo mnogo snubačev. Ko se je o-glasil najbolj prikladni ženin, se je kmalu vršila poroka. Glavna stvar je bila seveda tehtanje ne-veste, a na veselje mladega moža je tehtala stopatideset fun-tov. Doto je torej znašala pribli-žno petdeset tisoč drahm.

Živa pokopana.

Gosjodična Luretin je bila slav-na, obudovana gledališka gralka v Parizu. Njene čarobne oči, njena telesna lepota, vse to ji je pridobi-lo tisoče obudovalec in častil-cev, ravno tako kot njeno nepre-kosljivo igranje na odru. Ona je žive-la samo za gledališče, za umet-nost, ki ji je postala njeno življe-nje. Toda bila je slabotnega zdra-vja, ki je še bolj pešalo v njenem nemirnem razburljivem življenju.

V nežni mladosti je zbolela za pljučnico. Zdravniki so jo poslali v južne kraje, v solučno Italijo. Tam si je nekoliko odpočila in pri-dobila novih moči. Toda njena ljubezen do umetnosti ji ni dala miru ter je zopet nastopila in o-čarala vzročekrvne Italijane ravn-tako, kakor svoje rojake v Pa-rizu. V Italiji je žela še več pri-znanja in si pridobila še več lavo-rijevih venecv. Toda to ne zdravi boleznij. Pričela je hirati še bolj bolelo, da se je morala odpovedati umetnosti, ji je povzročila nepo-pisno hrepenenje, ki se je počasi pretvarjalo v nervoznost, čemur so sledili krči vedno pogostejše.

Kakor hitro je prišel čas, ko so na večer pričeli igrati v gledališčih so jo pograbili hudi krči. In neke ga dne je istim podlegla. Mladi cvet je bil uničen. Našli so jo široko odprtimi očmi trdo brez vsakega znaka življenja. Zdravni-ki so preiskali truplo in izjavili, da je mrtva. Pokopali so jo na ita-li-janski zemlji. Njeni stariši pa so zahtevali, da se truplo prepelje na francosko zemljo, v njeno domo-vino. Ko so jo prepeljali na Franco-sko, so raker odprli ter našli ne-srečno deklico ležati skrito v ra-kvi. Palci obeh rok so bili na po-održanjeni. Lepa Luretinna je bi-la pokopana živa.

REŠIMO SLOVENSKI NAROD LAKOTE!**NAZNANILO IN ZAHVALA.**

Tužnim srecem naznanjam so-rodnikom, prijateljem in znaneem žalostno vest, da je dne 2. aprila preminul moj ljubljani mož

VALENTIN ŠTIRN.

Bolehal je par let na nadležni boleznij jetiki in v 31. letu njego-ve starosti mu je pretrgala nit življenja. Ranjki zapuščala poleg mene vdove in 2 in pol leta stare hčerke še štiri brate in tri sestre v Chicagi, Ill., v starem kraju pa mater in sestro.

Iskrvena hvala g. župniku Sno-ju, ki mu je podelil zadnje sv. za-kramente in ga spremil na katoli-sko pokopališče sv. Trojice v Brooklyn, potem pa Slovenskemu samostojnemu društvu za krasen vmev in za izplačilo pogrebnih stroškov, katero svoto mi je vro-čilo društveni odbor še prvi večer ob rakvi pokojnega. Nadalje lepa hvala vsem sorodnikom, prijate-ljem in znaneem, ki so obiskali rajnega na mrtvašnem odru ter ga spremili k zadnji počitku.

Hvala vsem za krasne vence.

Ostane naj vsem v dobrem spo-minu in tebi, nepozabljeni, naj bo lahka tvoja zemlja!

Barba Štirn, žalujoča soproga. Helena, hčerka.

Brooklyn, N. Y., 10. apr. 1917.

Opomba: Zadušna maša se bo brala v sredo 18. aprila v sloven-ski cerkvi na 62 St. Mark's Place v New Yorku ob 1/2. uri zjutraj.

(11-12-4)

BOLEČINE V HRBTU,
BOLEČINE NA STEANER,
REVMATIZEM,
OHROMELOST KOSTI,
ZBADANJE V KRIŽU,
ZBADANJE V HRBTU,

ene vspešno zdravilo, ki se imenuje

REMO

ŽLIČNO ZDRAVILO
PROTIPROTINSKO

Ena steklenica stane en dolar, tri steklenice \$2.80 šest steklenic, vspešno in po-palno zdravljenje celo pri zanemarnjenih slučajih, celo zdravljenje stane \$5.00 a po štino vred.

"Vi lahko pišete meni o ozirum na katerokoli bolezen in prejeti boste najboljšo po-jasnijo in ostalo bo popolno ma tajno."

NAROČILO.
steklenice REMO PROTI-
PROTINSKO ŽLIČNO
ZDRAVILO in priložim

\$... in... centov,

Ime .....

Naslov .....

Tem potom naročam...

ROJAKI IN ROJAKINJE!

Ako hočete dobrega čtiva, dnevi-ih vesti, pouka in šale, se pred-pišejte na prvi slovenski dnevi-uk v Ameriki, "Glas Naroda", 52 Cortlandt St., New York, N.Y.

Stane samo tri dolarje za vse leto.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tem potom naznanjamo vsem sorodnikom in znaneem, da je po-tratki in mučni bolzani umrla naša nepozabna hčerka in sestra

LILLIAN SUBIC.

Umrla je dne 30. marca t. l. pokopali smo jo civilno dne 1. aprila.

Tem potom se javno zahvalju-jemo vsem znaneem in prijate-ljem, ki so se v tako velikem šte-vilu vdeležili pogreba. Posebno se zahvaljujemo Franku Subicu in njegovi družini za podarjene evetlice in vence, kakor tudi go-spej Fannie Fortuna, ki je nam pomagala za časa boleznij naše nepozabne hčerke. Nadalje se za-hvaljujemo gg. Antonu Oblaku in Johnu Stalicku, ki sta bila za-čuvaja ob rakvi umrle Lillian, ka-kor tudi F. S. Tauharju za na-grobni govor.

Vsem skupaj se še enkrat prav prišrčno zahvaljujemo, da ste pri-pomogli do tako lepega pogreba naše ljubljene in nepozabljene Lillian.

Žaluojači ostali:
John in Ivana Subic, stariši.
John, August, Frank in Rudolf, bratje.

Jennie in Dorothy, sestri.
Mary Taucher, sestrična.
Rock Springs, Wyo.

(10-12-4)

Družba sv. Mohorja v Ameriki?

Ne! — Vendar, ker tako težko pogrešamo lepih Mohorjevih knjig, je sklenila ZVEZA KATOLIŠKIH SLOVENCEV, da bo preskrbela ne-kako nadomestilo. Zato bo izdala za

leto 1918

sledeči književni dar:
1. Koledar "Ave Maria" za leto 1918. V koledarju bo imenik udov po posameznih naselbinah, prav tako, kakor ga je imela Družba sv. Mohorja.

2. Iz življenja. Knjiga povesti, nadomestilo Mohorjevih Večernic.
3. Iz srca do srca. Brošura, ki bode globoko posegla v naše vsak-danje življenje.

4. Angleško-slovenski katekizem (Baltimorski) v slovenščini in anglesčini.

Vse te knjige bodo dobili rojaki samo za

EN DOLAR

udnlne in 10c. za pošiljativne stroške, ako se priglasijo vsaj

do 30. aprila.

V vsaki naselbini)
V vsaki župniji) iščemo poverjenikov, ki bi nabirali ude.
V vsakem društvu)
Vsa pojasnila, cirkularje za razdelitev v reklamo, nabiraine pole, se dobijo brezplačno pri tajniku Zveze.

Zveza Katoliških Slovencev

52 ST. MARK'S PL. NEW YORK, N. Y.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ustanovljena leta 1898.

Glavni sedež v ELY, MINNESOTA.

Inkorporirana leta 1900.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POBOTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAVNIŠKI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo- de oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici.

V blagajni ima nad \$200,000.00 (dvesto tisoč dolarjev).

Bolniških podpor, poškodnin, odpravnin in smrtnin je že izplačala nad \$1,220,000.00 (Miljon, dvesto dvajset tisoč dolarjev).

Jednota zavaruje za \$250.00, \$500.00, \$1,000.00 in \$1,500.00 smrtnine, ter po \$1.00 in \$2.00 dnevne bolniške podpore.

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bol- nik si je svest, da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po več naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Naročnino na Glasilo Jugoslovanske Katoliške Jed- note se sprejema le URADNIM POTOM.

Vpoštevalo se bo naročila, sprejeta oziroma posla- na potom društvenih uradov.

000

IZ URADA GLAVNIH URADNIKOV J. S. K. J.

Členjenim članom J. S. K. Jednote:—

Z veseljem opazujemo zanimanje in različno razmo- trivanje v Glasilu Jednote o raznih stvareh, tikažoji se napredka Jednote, mnenja so sicer različna, toda vse ja- sno kaže, da je bilo Glasilo potrebno in da se ga bodejo člani z veseljem posluževati.

Glasilo je na razpolago vsakemu članu, iz glavnega urada ni in ne bode iz nobene "cenzure", ker pa opazuje- mo, da nekateri dopisniki in sotrudniki Jednote posegajo malo v stranske stvari, katere pravzaprav ne pripadajo v Jednotino poslovanje, zatoraj uljudno priporočamo — zmernost v vsem dopisovanju.

V prvi vrsti moramo imeti pred očmi, da smo mi — PODPORA ORGANIZACIJA, v kateri ne bi smelo bi- ti NOBENE STRANKE, vsi člani pri Jednoti so ENA- KI ČLANI, vsi uživamo enake koristi in imamo ENAKE ODGOVORNOSTI, zakaj bi toraj vsiljevali izraze "Ka- toliški fanatiki" ali pa "Socijalistični rdečkarji", taki in enaki izrazi nimajo mesta v naši organizaciji in se ne bi smeli nikoli pojavljati.

Vsaka organizacija potrebuje negovanja in navdu- šenosti za svoj napredek, ravno tako naša.

Vsaka zdrava kritika je dobrodošla, ker edino potem te spoznamo ideje drugih, te ideje se pa lahko spravijo med člane brez osebnih ali strankarskih napadov.

Pustimo toraj osebnosti in strankarstvo in podajmo se k jedru kakor bratje.

Jugoslovanska Katoliška Jednota je še vedno od za- četka svojega obstanka živela in poslovala v lepi slogi, med člani kakor tudi med uradniki društev in Jednote. — Ta rekord je za nas vse nekaj vredn in naša dolžnost ga je ohraniti neomadeževanega.

Vsak član lahko dostojno izrazi svoje mnenje in čla- ni naj potem sami sodijo kedo ima prav.

Orožje imamo danes za agitacijo v Glasilu Jednote, naša dolžnost je rabiti to orožje za dobrobit Jednote in ga ne zlorabljam, pot nam je odprta za širše polje, z združe- nimi močmi in sodelovanjem kaj lahko pridemo do še več- jega napredka, do končnega združenja, če pa hočemo o- hraniti in negoati glavno podlago združenja, moramo naj- preje spoštovati prepričanje drugega, dokler, seveda, isto ne presega morale, državljskih in drugih dolžnosti člo- veške družbe.

Člani Jednote naj razmotrivajo Jednotine stvari v kolikor mogoče bratskem duhu in gotovo se bode potem dobila srednja pot, potom katere bomo lahko korakali do našega cilja; vsak si naj zapomni, da se ne more vsem v- streči, naša narodna dolžnost pa je se podvreči večini in z njo sodelovati do zaželenega napredka.

Še enkrat toraj prosimo se člane Jednote: dopisujte pridno v Glasilo Jednote, povejte svoje mnenje odkrito in brez bojazni, a ne rabite osebnih ali strankarskih napa- dov, ker s temi se nič ne doseže, pač pa samo škodi.

Kadar ima kako društvo kak inicijativni predlog, naj bo isti stvaren in pravilno sestavljen; društva pa ki podpirajo tak predlog, naj to store kakor hitro je mogo- če, da se tako take stvari predolgo ne zavlačujejo.

Članstvo Jednote je merodajno v vseh važnih zade- vah, in mi kot uradniki Jednote bomo vedno drage volje dali na voljo članom kadar je ta volja pravilno predstavl-ljena.

Z bratskim pozdravom

M. Rovaneš, predsednik, J. Pishler, tajnik,
G. L. Brozich, blagajnik.

000

Članstvu J.S.K. Jednote.

Ravnokar sem čital v Glasilu Jednote v št. 74. dr. Graheka protest, v katerem kritizira naša nova pravila. V svojem protestu je omenil, da je bilo nekaj važnih točk iz pravil izpuščenih.

Dr. Grahek brez dvoma meni točko 300, stran 222 v angleških pravilih. To je točka, ki določuje razne svote za operacije, in točko 301, stran 96 v slovenskih pravilih.

Nato moram dru. Graheku, kakor tudi drugim čla- nom sporočiti, da se je te neljube pogrške, kakor tudi ne- kaj družih, ponaključko storilo v tiskarni. Ker se je pa to opazilo poprej, kot so bila vsa pravila vezana, je tiskar vse pogrške popravil in jih natisnil na zadnje strani v pravila in to je storil brezplačno.

Zatorej prosim člane in članice naše Jednote, da bi malo potrpeti in vse bode se uredilo, da bo vsaj večini za voljo. Vsem članom pa itak nihče ne more vstreči.

Seveda pravila ne bodo tako lična ker bodo imela do- datke na zadnjih straneh, ali drugega nam ni bilo mogoče storiti. Da so se neljubi pogrški vrinili, ni nobenemu članu Jednote bolj žal kot meni.

Torej upam, da zaradi tega ne bode več nobenega protesta v Glasilu, kajti popravilo se je vse, kar je važ- nega. Urejena naša pravila gotovo niso kot bi morala bi- ti. Ali vse nismo mogli storiti. Reči pa smem, da so veliko boljše, kot so bila naša stara pravila, in to bode menda vsak član pripoznal.

Pozdrav vsem članom in članicam J. S. K. J.

Vam vedno udani sobrat

John Movern, član pravnega odbora.

000

Iz urada vrhovnega zdravnika J. S. K. J.

Brez dvoma so dobila vsa kra- jeva društva dopisnice, s kateri- mi naj se obvesti mene o boleznih ali delanostih članov. Te do- pisnice so zelo lepe. Na prednjo stran pride moje ime in naslov. Da, to je pravilno. Če je obrn- te, boste zopet zapazili moje ime na vrhu. Sedaj sem pa popolnoma prepričan, da ni moje ime tako le- po, da bi moralo biti natisnato na vse straneh. To mesto bi se mora- lo porabiti za kaj bolj važnega. Zakaj se ne stavi J. S. K. J. ali pa za znaka na dopisnice, da se ozna- či s tem ime Jednote? Zakaj ni- tam mesta za ime boleznih ali po- škodb? Zakaj se nam nalaga stro- ške za take stvari, katerih neče- mo? Skrajni čas je že, da se neha igrati z našo organizacijo. Zaloti se nas lahko pri spanju ob goto- vem času, ne bo se nas pa vseh z- lotilo pri spanju vsaki čas. Te do- pisnice ne odgovarjajo namenu in radi tega bi ne bilo treba plačati zanje niti sedaj, niti ob katerem drugem času. Naj delajo oni, ki ne poznajo principov trgovine, na svoje lastne stroške, ne pa na stroške J. S. K. J.

Predložiti hočem par nasvetov glede bolnikov. Da se izogne vsa- ki sitnosti, naj bi se oskrbel vsak posamezni član s poštnimi dopis- nicami. S tem se bo izognilo vsem zamudam, stroškom in izgubi ča- sa. Če ste postali nezmožni za de- lo, dajte svojemu zdravniku iz- polniti dopisnico pri prvem obis- ku, katerega napravite vi ali on. Ko se je enkrat to zgodilo, pošli- te dopisnico tajniku vašega kra- jevnega društva in to ne jutri ali prihodnji teden, temveč še danes. Tajnikova naloga nasprotno pa je izpolniti njevo del na dopisnici- ter jo odposlati. Predno se odpo- šlje dopisnico, se je treba prepri- čati, da je vse pravilno izpolnjeno in da je navedena številka kraje- nega društva. Znamka za en cent bo odvedla vašo dopisnico prav ta- ko hitro kot ona za dva centa. — Hranite svoje cene. Pošta dopis- nice brez poročila zdravnika in tajnika je brez vsake vrednosti. Mi moramo imeti oba poročila. Bolne člane je treba pogosto ob- iskati in vsak obisk zaznamovati v tozadevni knjizi. Tako sedeti na- stolu ter ugibati glede števila ob- iskov ter jih zaznamovati vse ob istem času, je popolnoma nepravil- no. Bodite pošteni celo v manjših zadevah. Predno mi pošljete svo- je zahteve za bolniško podporo, se prepričajte, da se je na vsa vpra- šanja pravilno odgovorilo. Če ni prišel bolniški nadzornik k vam, mora vaš zdravnik, pred javnim notarjem prisesti glede svojih iz- jav.

Jaz tudi zahtevam, da se bolni-

ško podporo predloži v plačilo vsaki mesec. Mi vsi pa bomo toče- ni in pomagamo, da dobijo bolni člani svojo podporo v najbolj mo- goče kratkem času. Udano prosim vsled tega vašega blagohotnega sodelovanja.

Dr. J. V. GRAHEK,
vrhovni zdravnik J. S. K. Jednote,
843 E. Ohio St.
N. S. Pittsburgh, Pa.

O pravilih J. S. K. J.

Pravila, ki so bila izpremenje- na vsled sklepa desete konvenci- je, so bila razposlana.
Naj sedaj nekoliko omenim o- pravilih v splošnem.

Zakaj imamo pravila?

Pravila so za to, da se člani po- njih ravna; zato jih mora sle- hern član skrbno prebrati, kar se je do zdaj le redkokdaj zgodilo. Pravila pridejo k članu, ki jih pa- položi v kot, ne da bi jih pregle- dal. To se navadno godi povsod. Ako pa se takim članom kdaj do- kaže, da niso delali po pravilih, potem pa pravijo in se izgovarja- jo, da tega niso vedeli. Mnogo- krat se tudi pripeti, da taki člani mislijo, da se jim je storila krivi- ca in zvrčajo krivdo na glavni odbor, ali na kakega posameznika, češ, on me je zatožil. Toda za- tožila so ga pravila, po katerih se ni ravnal.

Na potovanju sem srečal člana, ki me je opozoril, da ne dobi pod- pore. Rekel mi je, da bi jaz lahko k temu kaj pripomogel. Ko sem ga izpraševal o krivici, ki se mu dela, sem izprevidel, da je delal v svoji boleznih proti pravilom.

Povedal sem mu, da ni kriv ne glavni odbor, ne vrhovni zdrav- nik in nihče drugi kot on sam, ker se ni ravnal po tem, kar pravila predpisujejo. Hudoval se je nad Jednoto in uradniki, češ, da mu nikdo ne more braniti, da bi pre- važal v boleznih blago po svoji tr- govini. Dasiravno stara in nova pravila jasno govorijo o tem, da se ob času boleznih ne sme opravljati nikako delo, vendar si ni dal do- povedati; pripomnil je tudi, da me here pravil in da bi se moralo ž njim kot velikim dobrotnikom jednote postopati bolje. Povedal sem mu, da so delegatje na kon- vencionji uredili pravila za vse ena- ko; ozirati se ne sme ne na prija- telje, ne na nasprotnike.

Mnogo manj prižbo bi bilo in porotnemu odboru bi se prihrani- lo mnogo dela, ako bi se člani bolj ravnali po pravilih.

Na svojem potovanju sem več- krat vdeležim društvinih sej. V nekem kraju sem opazil, da so ne- kateri že po petnajst let poročeni, oporoke pa imajo še stare in se glase na njihove starše in stari domovini. Tukaj pa ima ženo in kopico otrok. Pride pa lahko smrt nenadoma in otroci ostanejo brez podpore. Ako se pa to dogodi, pa pride sodnijska pravda in največ- ji delež dobi potem odvtnik, o- trokom pa ostane prav malo, ali pa celo nič.

Zato, bratje, berite pravila in se ravnajte po njih!

Matija Pogorelec.

Naznanilo.

Vsi člani društva sv. Cirila in Metoda št. 9 J. S. K. J. v Calu- metu, Mich., se s tem opozarjajo, da za zgoraj omenjeno društvo ni noben drugi član pooblaščen pobirati mesečnih asesmentov. Ka- kor društveni tajnik in blagaj- nik; kajti prošla dva meseca je bilo več pomanjkljivosti pri pla- čevanju asesmenta, oziroma za- glasilo, katero po mojega mnenja vsak član prejema. Ako kateri član ne dobiva glasila, naj se zgleda pri društvemem tajniku.

Opozarjam tiste člane, kateri niso plačali prošla dva meseca asesmenta za glasilo 25¢, da po- ravnaajo dotično stvar tekoči me- sec.

Z bratskim pozdravom.

John D. Zunich, tajnik.

OD VAS ČLANI IN ČLANICE, JE ODVIJNO, ŽE BO GLASILO DOBRO NAPREDOVALO!

Protesti.

Calumet, Mich.

Mi, člani društva sv. Cirila in Metoda št. 9 J. S. K. J., smo raz- motrivali na naši redni seji dne 18. marca 1917 predlog, ki je bil objavljen v glasilu dne 8. febru- arja od društva Jugoslovani št. 104 iz Chicago, Ill., za izpreme- bo imena naše slavne J. S. K. J.

Po daljšem razmotrivanju je bilo soglasno sklenjeno, da pro- testiramo proti omenjenemu pred- logu za izpremembo imena.

Naš protest je zaradi sledečih vzrokov:

Prvič: Ako se ime izpremeni, zavržena nam bodo pravila, ki so ravno izšla in nas stanejo okoli tisoč dolarjev.

Drugič: Zavreči bomo morali večino tiskovin in listin, ki so ravnokar dogotovljene in stanejo ogromnega denarja pri današnjih cenah materiala.

Tretjič: Ker bi ravnokar mor- ala krajevna društva zavreči vse znake, bandere, plačilne knjžice in tiskovine, tikažoji se društev in Jednote.

Četrtič: Ker Jednoto so vsta- novili moške stare korenine in so niso sramovali tega imena pred svetom.

Petič: Rojak, ki se sramuje svoje vere, sramoval se bo tudi svoje narodnosti; prej ali slej. Vsakemu je pač znano, da sloven- ski rod je katoliški rod. Za vzgled si vzemimo druge narodnosti na- še vere.

Šestič: Vsak rojak, kateri ne pristopi, ker neče biti katoliški, ni nikakor izguba za Jednoto in priporočamo mu, naj si izbere, saj imamo več slovenskih organizacij v Ameriki.

Frank Sedlar, predsednik.

John D. Zunich, tajnik.

Joseph Stukel, blagajnik.

(Pečat društva.)

Ely, Minn.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 1 J. S. K. J. je na svoji zadnji redni seji sklenilo, da se odpošlje društvu Jugoslovani št. 104 v Chi- cago, Ill., odločna obsodba ali protest.

Prvič: Ker se društvo Jugoslo- van poslužuje inicijative v poli- tično verske svrhe.

Drugič: Ker je s svojim pred- logom povzročilo sovraštvo med članstvom in društvih naše Ju- goslovanske Katoliške Jednote.

Tretjič: Ker njihov predlog lahko povzroči razpad Jednote in druge zle posledice.

Dragi nam člani naše slavne or- ganizacije! Naše društvo sv. Ci- rila in Metoda apelira na vas kot zveste sobrate, da v slučaju gla- sovovanja radi imena dobro premi- slite. Prosimo vas, ne poslušajte onih par rogovilečev, katerih Bog je trebih, katerim ni mar za na- predek naše Jednote, ampak njih lastni "business". Oni niso pri- stopili v našo organizacijo, da bi gojili ljubezen med članstvom v Jednoti ter pospeševali napredek Jednote; njih namen je povzro- čiti sovraštvo potom politike in na ta način delati dobro reklamo za druge organizacije.

Ravno sedaj je začela naša Jednota nanovo se razvijati, ali prišla je kačja zalega iz svojega gnezda ter povzročila prepri in sovraštvo med sobraty.

Ravno to leto bode dvajset let obstanka naše slavne Jednote in sedaj, ko bi prišel čas, da prosla- vimo ob dvajsetletnici naše vsta- novitve, ki so stali ob zibelki na- še organizacije in ji izbrali eno najlepših imen, ik ga more ena organizacija imeti, pa se prepira- mo za prazen nič. Kako težko je bilo prvotnim članom vzdrževati malo dete; svoje kravro zasluž- ne novce so žrtvovali za mlado organizacijo, niso se ustrašili ve- likih nezdov, katere so trle takrat mlado dete. Pregovor pravi, da: "Nehvaležnost je plačilo sveta." In tako plačilo ravno sedaj pre- jemajo od raznih strani; namesto priznanja za njih trud se jih pita z grdimi priimki.

Kaj boš rekel, brat Pogorelec, kot član našega društva sv. Cirila in Metoda ter stari naseljenec naše naselbine? Ali ni resnica, da dandanes ne sme tepeni jokati? TE!

Koliko stroškov so nam naši "nazaj" naprednjaki povzročili radi imena na konvencionah! Pa to še ni dovolj za njih, tudi sedaj ne dajo miru nam članom, da bi se naša organizacija poljubno raz- vivala.

Torej še enkrat vas prosimo, dragi sobratje, postavimo se vsi krepko in pokazimo, da smo mož- je na pravem mestu, ene misli in krvi; postavimo enkrat za vselej grdo delo rokotnjačev!

Z bratskim pozdravom.

Jos. J. Peshel, predsednik.

Joseph A. Mertel, tajnik.

Vencel Kuhee, podtajnik.

Matevž Zonc, blagajnik.

(Pečat društva.)

Ely, Minn.

Društvo Marija Čistega Spoče- tja št. 120 J. S. K. J. je na redni seji sklenilo, da odločno protis- tira proti onim društvom in posa- meznim članom, kateri stavijo predloge in proteste proti besedi "katoliška", da bi odpadla in se nadomestila s "podpora".

Naše društvo je za to, da ime ostane, kakor je bilo dozdaj. Na- še mnenje je, da ime "katoliška" ne more nobenemu članu ali čla- nici škodovati. Mi mislimo, da jo vsaki član ali članica, kateri je pristopil pod okrilje naše slavne Jugoslovanske Katoliške Jednote, pri pristopu dobro vedel, da je Jednota katoliška. Ker je skozi 18 let svojega obstoja živela pod imenom "katoliška", ni treba jo zdaj izpreminjati.

Cenjeni sobratje in sestre, te- ga nikdar ne smemo privoliti! Naše društvo apelira na vsa bratska društva, da se izrazijo in protestirajo proti onim društvom, katera v to silijo.

Glavna stvar je, da agitiramo in pridobimo dosti novih članov in članic pod zastavo slavne Ju- goslovanske Katoliške Jednote in s tem nam bode napredek zagot- ovljen.

Franciška Koščak, predsednica.
Josip J. Pešcl, tajnik.
Marija Jerič, blagajnica.
(Pečat društva.)

Dopisi.

Iz zapadne Pennsylvanije.

V zadnji številki našega glasila je nam sobratom in sestrotram nek C. napravil prav lepo pridigo. Mislim sem si, da je prišel ravno od spovedi, ako ni sam spoved- nik. Zakaj še nisi predlagal, da bi se od jednotinega premoženja da- lo kakih 50 tisoč za kako revno cerkev?

Prepiramo se za ime in pozabi- mo na agitacijo. To bo rodilo lepe sadove, da slednjič ne bomo imeli nič ne rdeči, ne črni, ne rujavi in ne vem, kateri še; "K" in "S" pa bodeta še eksistirala, ko home mi že v grobu.

Pozdrav vsem sobratom in so- sestram.

D., član J. S. K. Jednote.
(Neprimerne opazke izpušča- mo. — Opomba uredništva.)

St. Louis, Mo.

Ker se bo sedaj nehal ta dolgi in žalostni post ter da se odsko- dujeno za te nevesele postni dni z veseljem večerom, je sklenilo društvo sv. Alojzija št. 87, da pri-redi veselico dne 14. aprila, to je v soboto zvečer. Začetek ob sed- mi uri.

Vljudno so vabljeni društva: Srca Jezusa, Planinski raj in Edi- nost, kakor tudi posamezni rojaki in rojakinje v St. Louisu in oko- licah.

Za kranjske klobase, olje sv. Gambriusa, kakor tudi za druge dobrote, ki spadajo zraven, bode preskrbljeno kar najbolje.

Ker smo se pa že nasedeli v pos- tu, zato bo tudi preskrbljeno za primerno godbo. Le tovarišico naj vsak s seboj pripelje, da ne bo potreba samo za mizo sedeti in druge opazovati.

Za odbor:

M. Speck. L. Praprotnik.

ČLANI IN ČLANICE, ZANIMAJ- TE SE ZA JEDNOTINO GLASI- LO! — OBJAVITE V GLASILU DA SVOJE PREDLOGE IN NASVE- dandanes ne sme tepeni jokati? TE!

Dve sili vodeči k miru.

Gotovo se še spominjate časov, ko je vse govorilo o notranjem miru v Rusiji, o zaupanju naroda v carja. V onih dneh so bili kaj redki, ki bi govorili o kakšni revoluciji na Ruskem, dasiravno jih je bilo par, katerim je bila obsežna ruska revolucija vprašanje najkrajšega časa.

Ne omenjali bi tega, če bi ne imeli v mislih miru, ki mora priti v najkrajšem času, če ne prej, pa vsaj še predno bo konec poletja.

To svojo misel temeljito na dve stvari:

1. Zaloga živil po celem svetu so izginile in prihodnje leto mora priti splošna lakota.

2. Revolucionarna gibanja prevajajo maso naroda v vseh deželah Evrope, neizvzemši vojaštvo, ki tvori svedo del naroda.

Vzemimo najprej vprašanje prehranitve. Glavno hrano belih narodov tvorijo kruh, krompir in meso. Vse druge stvari so stranake. Od teh treh predmetov je odvisno življenje belokožnih narodov.

Preskrba mesa v Evropi in Ameriki je v sedanjih dneh kaj pomembnejša in le potom stroge omejitve, ki je v veljavi v vseh evropskih državah glede porabe mesa, se bo moglo prebiti skozi to leto. Nasprotno pa so poploščila izbrpne zaloge v tem predmetu, in sicer po celem svetu. Konservirano meso je izginilo, kajti pojedel so ga armade. Kar pa je ostalo od klavne živine, roma od dne do dne neprestano v klavnice. Če bi šlo tako naprej skozi to celo leto, bi se moralo tudi pri armadah uvesti postne dneve, dočim bi civilno prebivalstvo sploh ostalo brez mesa.

Dobava kruha je še v dokaj slabšem stanju kot ona mesa. Moke za kruh je moglo napraviti iz pšenice, rži, ovsa, koruze in krompirja.

Natančni položaj v evropskih deželah v tem oziru nam ni znan, vendar pa je francosko poljedelstvo ministarstvo pred nekaj časa objavilo poslanske zbornice, da potrebujejo zaveznike dežele poleg domače zaloge za tekoče leto še celih 360 milijonov bušljev. Tu zaloga naj bi prišla iz Združenih držav in iz Argentine, a nobena izmed teh dveh držav nima niti namanjše količine v izobilju.

Argentinska zaloga v tem oziru je postala tako izčrpana, da se je odločila vlada za prepoved izvoza, vendar katere se ne bo moglo izvažati nobenega žita več iz te dežele.

Zaloga žita v Združenih državah je tako majhna, da bomo kmalu shajali z njo do septembra, ko pride žito v mine. V navadnih dneh smo imeli ob tem času nekako 250 milijonov bušljev v rezervi; sedaj pa imamo le nekako 100 milijonov, in to je eden izmed vzrokov, zakaj je cena žita poskočila na \$2.15 pro bušel.

Po celem svetu manjka najmanj tisoč milijonov bušljev žita, a slednje ne raste nikjer v toliki meri, da bi se pokrilo ta primanjkljaj.

Isto velja glede kornu in ovsa in slednjega ne more dobiti v tekočem letu Evropa od nas niti en bušel.

Najbolj slabo pa stoji stvar glede krompirja.

V normalnih dneh proizvajajo Anglija, Francija, Kanada, Nemčija in Združene države po 3000 milijonov bušljev krompirja na leto. Skupna produkcija tekom preteklega leta pa je bila le nekako 1000 milijonov bušljev. Povprečna cena krompirja v pomladni leti 1915 je bila 43 centov pro bušel, dočim je sedanja \$2.40.

Evropa potrebuje biljon (tisoč milijonov) bušljev krompirja za bodoče mesece, da prehrani svoje prebivalstvo. Amerika na drugi strani pa ne more pogrešati niti enega bušlja ter je še vprašanje, če bo zaloga zadostovala za setev.

Kar se pa tiče drugih manjših živilskih potrebščin, kot n. pr. mleko, sladkor, surovo maslo, so postali slednji predmeti za evropske narode pravi luksuz ter so izven dosega pretežne večine prebivalstva.

Kot jedro ostane priprosto dejstvo, da je ostal civilizirani svet po treh letih razaranja in morenja brez vsakih rezerv glede živil in da bo nastala prihodnje leto splošna lakota, če se takoj ne pošlje vojakov iz zakopov zopet na polja. Pri tem ne smemo le, da bo Evropa lačna, temveč da bo dejanski stradala, da bo na milijone žensk in otrok umrlo od glada.

Evropski vladarji prav dobro vedo to in nemogoče si je misliti, da bodo pustili priti do takih skrajnih mej. Kaj takega ne bodo storili že iz ozira na lastno varnost, kajti njih življenje bi ne bilo vsprko narodovega ogorčenja in obupa vredno niti piskavega oreha.

Vsled tega smo prepričani, da bodo razmere glede prehranitve končale sedanjo vojno že v teku par mesecev. Stvar je priprosta: Lakota je mogla vzdržati le par tednov.

Poleg pomanjkanja hrane in kot direktno posledico tega pomanjkanja je opaziti med vsemi evropskimi narodi revolucionarna gibanja, širjenje ustaškega razpoloženja. Vzgled, katerega je dal ruski narod, ne bo ostal brez posledice za druge narode. Plamenica, ki je zažarela v Petrogradu, bo zanečala požar po celi Evropi. Narodi Anglije, Italije, Španske, Nemške in Avstrije so zrela za revolucijo, ki bo kaj kmalu povsod izbruhnila, če se ne bo končalo z vojno.

Cloveška narava je dospela do meje, preko katere ni nobene strpljivosti več.

Navadni narod ne spoštuje več svojih vladarjev in tudi ne njih predpravice. Še več pa je vredno da se jih ne boji več. Skoro vsak telesno dobro razviti človek je se dan v evropskih deželah veteran ter ima v rokah tudi orožje. Nikakih stalnih armad ni več, s katerimi bi se držalo narode v strahu kajti narodi sami so oboroženi. Pe vseh deželah se širi duh prostosti ne več skrivoma, temveč odkrito oznanja večne resnice o prostosti in enakosti pred postavlo, dočim se divi temu na milijone moč v orožju, ki so pripravljene v vseni silami končno vendar udeležiti svoje ideale in težnje.

Jasno je, da je imela ta nova odločnost narodov tudi upliv na vladajoče kroge in privilegirane razrede, ki so se naenkrat začeli po tehati za mir in notranje reforme.

Posebno očito se nam kaže to v Prusiji, kjer je odobril nemški cesar izjavo državnega kancelarja Bethmann-Hollwega za uvedbo bolj demokratičnega vladnega ustroja na Pruskem in sicer po vzglu drugih bolj naprednih evropskih držav.

Večkrat čujemo, da je nemška država avtokratična, to je samo držna, da je nemški cesar avtokrat, samodržec, vendar pa to n. res. Bljže resnice pa je ta izjava kadar se gre za Prusijo in pruske za kralja.

Ako se bo uvedlo v Prusiji po linie in druge politične reforme bo postala Prusija kot vodilna država v nemški zvezi nekaka protutež liberalno ustrojene Anglije in veliko lažje bo pogajati se o miru, kajti zavezniki sami izjavljajo, da gre njih boj v prvi vrsti proti pruskemu državnemu ustroju.

Z novimi reformami bo dosežla prvi pruski vladni sistem sanj pa sebi izginil in z njim bo tudi izginil predmet sedanje vojne, seve da za slučaj, da so izjave zaveznikov istinite in odkritosrečne.

Ko se bo enkrat uvedlo v Prusiji potrebne reforme ter bo preustrojena Prusija ponudila mir bodo izmučeni zavezniki kaj rad porabili to priliko.

Če se ne motimo, bodo prišle te reforme v najkrajšem času in pravni bi se ne čudili, če bi se koncem maja že vršila mirovna pogajanja.

Prepričani smo, da je mir pred vrati. Če se bo pred sklepom miru udeležilo v Avstriji in Prusiji potrebne notranje reforme in če bo postala sedanja proviziorna ruska vlada stalna, je svet lahko prepričan, da je bila ta vojna vredna žrtve, katere je zahtevala.

Vsakemu poznavalec evropske politične zgodovine je znan, da so bile sanje o stalnem evropskem miru prazne, dokler se je nahajala vlada največjih in najmočnejših držav v rokah majhnih skupin vladarjev in ministrov, dočim je vsleda nad celo Evropo kot temen in grozot oblak prikazen neodgovorne in brezobzirne ruske avtokracije.

Ko bo izginila ta pretežna senca, ko bo zavladovala v Avstriji, Nemčiji, Italiji in Turčiji praktična demokracija, ko bodo Belgija, Poljska in Finska zopet proste in balkanske države reorganizirane, ne bo nobenega vzroka, da bi evropski narodi ne živeli drug poleg drugega v slozičnosti za dolgo vrsto let ter si pomagali v medsebojnem napredku, mestu da bi izrpalali svoje sile v razdejanju in morjenju.

Nase istinoto prepričanje je, da je mir pred durmi, da je bližje kot si kateri izmed nas sanja. Vi-har vojne, ki se je tako nenadoma dvignil, se bo prav tako nenadoma poleglo; nebo, ki je v onih usodnih poletnih dnevih tako nepriznakovno ne zatemnelo, se bo najbrž zopet zjasnilo še predno bo žito na poljih zopet dozorelo, čakajoče srpa. Tedaj se bo celi svet zopet veselil zlatega solca miru, ki bo zopet sijalo na izmučeno zemljo, a vse-le narode.

Sirom Amerike.

Tacoma, Wash. — Poročali smo zadnjič, da so pri Brown Point kjer grade novo cesto, našli človeška ogradja. Skrivnost je sedaj, pojasnil John Tiedemann, pijonir v tukajšnjem mestu. On pravi, da so ta ogradja od ljudi, ki so leta 1877 umrli v Tacomi, ki je bilo takrat še malo mestec, umrli so na kozah. Bila sta dva belokožca in nekaj Kitajcev. Umrli so na parniku "Alida", katerega je mestna uprava rabila kot bolniško ladjo za obtele na kozah, in ki je bil za sidran blizu Browns Point. Tiedemann, ki je imel koze že v starem kraju, in je bil takrat pred njim varen, je bil poveljnik parnika "Alida".

Na kozah je takrat pomrlo največ Kitajcev.

Policija je zaprla na 15. cesti 19 Kitajcev, ki so pili v neki hiši opij. Položil je vsak \$15 varščine ki je pa zapadla, ker ni nikdo prišel k obnavnavi.

Kitajci so prišli iz Alaske, kjer leljajo v neki tovarni za ribje konzerve in so se bržkone tja povrnili.

Yankton, So. Dak. — Zanimiva družina, kakoršne ni morda v celih Združenih državah in morda po celem svetu, stanuje blizu Yanktona. Družina obstoji iz oče, a matere in 24 otrok. Mati ni še 30 let stara. Ona je rojena v Norveški, oče je pa iz države Idiana. Jedna garnitura trojkov so bile samo dedke.

Otroci so zdravi in trdni in oče je jako ponosen na svoje potomce. Pravi, da ne misli, da bo že kmalu in upa, da bo dal stricu Samu kompanijo vojakov lahko oz. am.

Madison, Wis. — Trgovska bormica je bila od vlade v Washingtonu obveščena, da se bo zidalo novo poštno poslopje na vzhodni Mononia Ave., blizu kapitola. Zelnjische bo stalo \$160,000. Staro poslopije bodo pa prodali. Mesto je ponudilo \$175,000, pa je vlada ponudbo odklonila.

Novo poštno poslopje bo veljalo \$500,000.

Poročilo državnega bančnega komisarja A. C. Kuolta poročalo, da se vloge državnih bank v Wisconsinu minulo leta za \$53, 52,98.

Dne 5. marca 1917 znašale zloge \$323,178,179 proti \$270,125, 81 istega dne lanskega leta.

Marinette, Wis. — C. A. Norman in Edward Axtel sta obtožena za požig. Zažgala sta svojo hišo v Pound, da bi dobila zavarovalnino. Izročili so jih okrožnemu sodišču. Položila sta vsak \$1500 varščine in se nahajata sedaj na protim. Obravna se bo vršila meseca maja.

Družba sv. Mohorja v Ameriki.

Zveza katoliških Slovencev, 62 St. Mark's Place v New Yorku, vodo letos izdala četrto knjig, in to:

1. KOLEDAR "AVE MARIA" za leto 1918.

2. IZ ŽIVLJENJA. Povesti v nadomestilo Mohorjevih Vespriev.

3. IZ SRCA V SRCE. Zanimiva brošurica.

4. ANGLEŠKO-SLOVENSKI KATEKIZEM. (Baltimorski v slovenskem in angleškem jeziku.)

Vse te štiri knjige veljajo EN DOLAR in 10¢ za poštnino.

Naročniki naj se prijavijo do 30. APRILA t. l. in tudi takoj dopolnijo denar.

Te knjige izda družba v nadomestilo priljubljenih Mohorjevih knjig, ker istih vseh vojne ni mogoče dobiti v to deželo. Ker pa sploh ni dobiti v tukajšnjem trgu slovenskih knjig, zato prikazuje, da bodo rojaki sami po sebi.

V Kelodarije bo tiskan tudi imenik članov, ki so bodo pravčasno naročili na te knjige.

Slovenska zemlja.

"PEKEL"

Uprav pred teboj je pa divji lel del soteske, kateremu so dali ime "Pekel". Prav primerno je to ime. Pečine se namreč tu na obeh bregovih bregovih povsopno visavo in oha bregova se drug drugemu približata tako, da nastane med njima globoko, skrivnostno in temno brezno. Razdrapano, neredno nagromadeno skalovje je zaslonjeno s temnimi smrečjem in svetlo-zelenim gozdom. Tupatam se nagiblje čez rob skale gmovje, kakor bi zrl v prepadi in bi se ne moglo naglati razpenjenih valov, ki se besno drve po dnu mračnega brezna.

Majskije visi čez skalovje isihajoča smreka, katero je napozruval vihar, ali kateri je znanjalo hrane in življenja na prepecelem kamenju. Vse to pa ogrinja šaroben polurak, ki dela mračno skalovje še bolj temotno in skrivnostno.

Obiskovalcu se ponuja v "Peklu" krasen razgled, ker ga pot vodi visoko nad vodo, skoro do rhu skalovja. Pečine, ki se tu dvigajo opazovalcu nad glavo, je bilo treba preleteti, ko se je delal načrt za pot skozi Vintgar. Res, la imajo te skale sedaj malo drugačno podobo, ko jih ovija uglejena pot. Vendar, ako jih ogleduješ, ne bi skoraj verjel, da jih je tđaj mogel preplezati kak človek.

Na nasprotnem, severnem bregu pa vidik silno visoko, okroglo in stolpu podobno skalo. Tej pečini so dali ime "Skala kranjske aranilnice" v zahvalo za veliko podporo, ki jo je dal ta zavod za pot skozi Vintgar. (Izdatno so podpirali podjetje tudi gg. B. Lergetporer, Tirmann, Valtrini, operni pevec Pogačnik in deželni zbor kranjski.) Pečina je videti, kakor bi jo bil kdo obtesal. Zato mi je staval neko, ki sem mu kazal Vintgar, naivno vprašanje: "Ali so to skale izklesali delavci, kateri so gradili pot skozi Vintgar?" Ko bi jo bili delavci izklesali, morali bi biti tudi več kot štempiharji!

Takoj za "Peklom" se soteska razširja. Skalovje se sicer na obeh straneh popenja visoko proti modrenu nebu, vendar ni več tako navpično, da bi med poedninimi skalami grmice in bukovje ne moglo najti tal svojim koreninam. Bujno rastoče leskovo in butovo gmovje pomenja široke veje čez pot, da korakaš popolnoma v njihovi senči. Zdi se ti, kakor bi vrsta vernih slug držala nad teboj široke svilnate zastore, ki so obsejani s težko roso, kakor z dragin kamenjem in biseri. Solnčni žarki se igrajo in se odbijajo na mokrih listih, lomijo se v kapljah, ki počivajo na lističih, da rosne kaplje iskre in se žare v tišočerih barvah. Veter poveva s tem nežnim stoliščin zagrinjalom, ki je prosojno kakor fina svila, in otresa z njega blesteče bisere: hkrati pa udarja obenj z mehkim, belim sopuhom, ki ga je dvignil iz žumehih valov, sopuh se vleaga na nežne liste, kakor bi hotel počiti, toda v hipu se preliva v nove bisere in v bloščeče drage kamene.

Svetlozelena barva v tem delu Vintgarja prevladuje; le kjer rastlinje odgrinja stolisti zeleni zastor, pogledujejo skozi vrzeli temno-sive mrke skale. Čim više se ozroč, tem bolj redko je pečevje, visoko, visoko nad skalnatimi zidovi pa vidiš gladek svet, porasten z gozdom, ki sega še dvakrat više, kakor pečevje ob vodi. Skale, ki ograjajo sotesko, dosežajo sicer precejšnjo višavo, vendar pa tvorijo le področje obeh visokih hribov, Boršta in Holma. Ta dva hriba se dvigata ob bregovih Vintgarjevih kot mogočna stražnika.

"RANČA PR"

Soteska se čim dalje bolj širi in pot nas privede v ogromen kotel, katerega dno je širok, zelen, tolmun, stene pa so mu visoki, deloma skalnati bregovi. Pečina, ki je na južnem bregu visoko nad melinami, imenoje se "Ranča peč". (Morda prvotno "Vražja peč") Čez to skalo je pred leti padla neka ženska v Vintgar in niso je mogli najti več mesecev. V takih soteskah, kakor je Vintgar, zgrade se mnogokrat podobne prepuščenosti opustelosti. A opustelosti ni pr. padel pastir, ki je pascel nad sotesko ob robu pečevja. Blizu tam, kjer je čuval vola, stal je na kraju skale, pri nad sotesko, kjer. Tu je zarvonilo

na Bistrici poldne. Pastir se je odkril, hotel je moliti angelsko čečenje in se je ob tem mislil na sloniti na stor. Hipoma pa se je stor ukrehnil in nesrečni pastir je padel vznak v prepadi. Ljudje pa so leto za letom govorili, da slišijo iz globine glas ubitega pastirja, ki vpije na pomoč in kliče: "Pomagajte, pomagajte!" Kadar so prihajali otroci šmarnice trgat v bližino bistriške soteske, plazili so se s strahom ob robu pečevja in so trepetaje prisluškovali, kdaj se bo oglasil mrtvec iz prepada. Podobne nesreče so se že tudi v Vintgarju nekaterekrat dogodile.

Nenavadno podoba ima Vintgar ob hudi zimi, ko so skale zalite z ledom, kakor bi bile posrebrene. Kotel pod Rančo pečjo je tedaj podoben mogočnim dvoranam, katere pod je iz najjasnejšega stekla, stene pa iz težkih srebrnih ploč. Strop tej sobani je modro nebo, na katerem gori podnevu solnce in na katerem se ponoči izprehaja gosta čreda nemirnih zvezdic. Kakor ena velika steklena plošča pokriva led tolmun na dnu kotla, z ledom so prevlečene skale, velikanske ledenne sveče visijo po pečevju in se ponekod dotikajo tal. Ko se pa proti pomladi solnce povzdigne nad sotesko in razsepe svoje žarke po dnu kotla, tedaj zabliske stene, oblite s srebrnim ledom, kakor bi na njih zažarelo drugo solnce. In led se začne urno topiti, ogromne ledenne sveče jamejo padati s pečevja in se zvenec razbijajo ob skalah. Včasih pa se utrga snežen plaz visoko v gori nad sotesko, približi v globino kakor vihar in spotoma ruje drevje, vali kamene in izpodkopuje pečine.

Opazovalcu se zdi, kakor bi bili pod Rančo bregovi nalašč široko narazen stopili, da bi gledalec toliko bolj presenetil naslednji prizor. Odtod dalje se namreč steni obeh bregov kolikor mogoče drug drugi približata in zdi se ti, da greš po ozki ulici med samimi osem-ali desetnadstropnimi hišami, ali da hodiš po ozki gazi med nebotičnimi, starodavnimi drevesi. Da, starodavni se vidita, ti steni, med katerima se težko vije bistra Radolna. Stoletja in stoletja ju je izpodkopavala reka, stoletja in stoletja ju že gloje dež, sneg, mraz in vihar. Zato jima je lice razozarano in razdrapano. Kakor upadli oči starčevke, tako se skalne dolbine mrko ozirajo na bistro Radolno in strmečega potnika. Mah obrašča teme tisočletnih pečin in če jih opazuješ utamneje, zdi se ti, da so upognjene od starosti; zakaj vrh so jim okrušile in le posnele mirle zime, tla so jim pa napol izpodkopali hladni valovi.

Dajal bi, da stoletja in tisočletja govore iz tega začrnelga zidovja. Zato je potniku nekako tesno pri sreč, ko stopa po lesenem hodniku, ki na železnih ročicah visi ob skalni steni. Tudi voda je skrivnostno tiha in si-le počasi išče prehoda skozi ozke, divje pečevje. Valed tega na hodniku vsaka stopinja glasno in votlo odmeva, kakor pod oboki široke podzemeljske ječe.

Struga je tu silno globoka. Dasi je voda čista in prozorna kakor kristal, vendar marsikje ni mogoče dozreti do dna. Na površini pa se sučejo klobuki pen, katere pri naša voda od slapov, ki se nahajajo višje.

Ta-le najožji del soteske pa upravlja zlasti ponoči poseben utisek na človeka. Ob nočnem času je tukaj tema kakor v rogu. Medla svetloba, ki jo dajejo zvezde, ne sega v to brezno. Zato ni videti ne hodnika, ne skalovja, ne pečin, ki mole iz vode; vidi pa se voda, in sicer popolnoma drugače na kakor podnevu. Zdi se prav tako, kakor bi bila živa, kakor bi so črna, svetla kača vila po temni soteski. Vzrok temu je, ker v temi ni videti vsega gibanja valov. Samo, kadar se val tako obrne, da se v njem zazreli nebo ali zvezda, takrat ga je mogoče videti. Valed tega se pokaže le tu ali tam kak val, pa brž zopet izgine. To daje vodi prav tako podobo, kakor bi bilo v njej kaj živga, kakor bi se velik, črn zmaj ali pa cela vrsta svetlih kač vila skozi pečevje.

ZUMROVA GALERIJA.

Za tem stisnjenjem, ozkin delom se pečine zopet na obeh straneh razmaknejo in tukaj urev veliki slap, največji izmed vseh, kar se jih nahaja v soteski. Ob njem pa je čez strugo razpet lesen most, kateremu so dali ime "Zumrova galerija". Silno težavno nalogo so imeli delavci, ki so gradili ta most. Zakaj na severnem

bregu ni imela skala ne ene dolbine, ne enega pomola, kamor bi bilo mogoče opreti tramove za most. Spustili bi bili sicer plav v vodo, na plav postavili lestvo in bi se bili na ta način približali skali na severni strani ter vsekali vanjo potrebne stopinje za most. Toda voda je ondi preveč deroča in bi bila tudi dobro pritrjena plovm kmalu odnesla ali vsaj premaknila. Kaj je bilo storiti? Spravili so na južni breg dolgo lestvo, postavili so jo pokonec in jo naslonili ob skalo na nasprotnem bregu. Po lestvi je zlezal delavec vrh te skale in je ondi pritržil močno vrvi. Na konec vrvi pa se je privezal kamnosek in je višev v zraku vsekal v skalo stopinje, kamor so položili za most potrebne tramove. Kljub vsej opreznosti je kamnosek padel v vodo, katereja uprav tu silno deroča in polna vrtilincev. Ni se mu pa zgodilo nič in priplaval je srečno iz hladne kopeli. Isti kamnosek je padel še enkrat v vodo na zgornjem koncu Vintgarja; ondi je bilo še bolj nevarno, vendar je tudi tukaj izšlo brez nesreče in kamnosek se ni pri padu nič poškodoval.

Nadaljnji, zgornji del Vintgarja je zlasti znamenit zaradi različnosti prizorov. Sedaj je skalovje skupaj, sedaj se odpre soteska v podobni doline, sedaj zopet tvorijo bregovi kotel. Voda teče nekaj časa polagoma, potem bobni in grmi v večjih ali manjših slapovih, nato se zopet ustavlja v mirnih zelenih tolmunih. Čim bolj se bližaj zgornjemu koncu soteske, tem mirnejša je voda, tem manj je slapov, tem svetlejša in prijaznejša je okrog tebe.

Ko pa prideš do "Velike drasle", kjer se končuje Vintgar, ozreš se gotovo nazaj, da še enkrat pogledaš v to divjo, skrivnostno dolino, kjer gospodujeta samo voda in siva skala, kjer je na tako majhnem prostoru nagromadenih toliko čudes, toliko naravnega veličastva! Da, tako vpliva divja krasota Vintgarjeva na gledalec, da ga obide nekaka tesnoba, nekak strah, in da se oddahne, ko stopi zopet na prosti svet. Ob takih prizorih pač človek čuti, kakor je slab in majhen v primeri z orjaškimi naravnimi močmi. Sicer si je človeška roka osvojila Vintgar, ki je bil sto in sto let nedostopen, kakor nepremagljiva trdnjava. A ta zmaga je le začasna in na naravne sile bi v tej soteski hitro izbrisale zadnjo sled človekovega dela, ako bi jih ta vedno in vedno ne ovrhal in se ne bojeval proti njim. Naravne moči so podobne sovražniku, čegar sile so neizprpljive, katerega je sicer mogoče začasno premagati, nikakor pa ne pobiti.

Kje je sestra?

VABILO K POMLADANSKI VESELICI, katero priredi S. S. P. Društvo "Gorenjec" št. 104, Chicago, Ill., v Best dvorani, šte. 2171 Clybourn Avenue, vogal Southport Ave.

v soboto dne 21. aprila 1917. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 25¢. Dame v spremstvu gospodov proste.

Za dobro zabavo in postrežbo bo skrbel Odbor. (3x 2x-3, 12&16-4)

Rad bi izvedel za naslov dveh bratov JOSIPA in ANTONA ŠTAMFEL Doma sta iz Čačica, fara Osilnica na Dolenskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da mi ga naznači, ali naj se pa sama javi, za kar bom hvalečen. Ob enem bi tudi rad izvedel za naslov JOSIPA OSMAK, katerega že tudi nisem videl celih deset let. — Peter Bukovec, Box 143, Trout Creek, Mich. (10-12-4)

BEŠINO-SLOVENSKI NAROD LAKOTE!

Pri spahnenju in zdrobljenju

vdignito lakotje s Dr. Richter-jevim

PAIN-EXPELLER

V rudi je 50 let pri slovenskih družinah in pri njih je kot domače zdravilo.

Jedino pravi s varstveno znanko sidra.

35c. in 50c. v lekarnah in naravnost od F. A. D. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

VABILO na VELIKO PLESNO in ZABAVNO VESELICO, ki jo priredi DRUŠTVO "RODOLJUB" v South Forku, Pa., v soboto dne 14. aprila 1917.

Začetek točno ob 6. uri zvečer. Tem potom vabimo vse rojake in rojakinje iz Johnstowna, Conemaugh, Franklina, Dunlo in okolice, da se te naše veselice polnoštevilno vdeležo.

Vstopnina za moške je \$1; pivoprosto. Dame so vstopnine proste. Čisti dobiček je namenjen v korist novemu domu.

Toraj, rojaki in rojakinje, pridite vsi dne 14. aprila, da preživimo skupno nekaj ur. Igrala bo izvrstna godba in za dober prigrizek bo tudi dobro preskrbljeno.

Za obilen obisk se priporoča (11.12-4) Odbor.

17. APRILA

SE VSI IZLET NA FARMO V ST. HELENA, N. C.

Vsi izletniki naj uredijo tako, da pridejo zadnji čim v torek jutraj, t. j. dne 17. aprila v Washington, D. C., ker iz Washingtona odpre vlakov v St. Heleno, N. C., točno ob 9. uri 30 minut popoldne. Na postaji bo čakal izletniški značnik rojak Mr. Victor J. Kubelka, ki bo spremljal rojake na farmo v St. Heleno, N. C.

V najbližnji okolici železniške postaje je nad sto že izčrpanih, izoranih in s poslopji opremljenih farm, ki so večinoma razdeljene po 10 akrov. Na okrog so pa obsejane farme in še mnogo neizčrpane zemlje, katero smejo naseljenec uporabljati za svoje pašnike. Tudi gozdi so v bližini in naseljenec je dovoljeno izbrati les, ki ga potrebujejo za svojo uporabo za prvi čas, ko se tja naselijo in dokler ni še svet prodan oz. razdeljen.

Vsa zemljišča v St. Heleni, N. C., so last Mr. Hugh MacRae & Co., in na teh zemljiščih je Mr. L. N. Johnston superintendent, kateri je naseljenec v pomoč z nasveti in pojasnili. Omenjena družba nima nobenih agentov in kdor želi kupiti posestvo, ga mora kupiti naravnost od družbe, katere ima glavni urad v Wilmingtonu, N. C. Namen družbe je namreč, da se vsak sam povsem prepriča in potem šele kupi, ko ve, kaj da kupi, ker na tak način si kupec prihrani lepo svoto, katero bi prekupei ali brezdušni agentje izželi iz njih. Kdor kupi na tak način farmo, potem ve, kaj da kupi in od koga kupi, torej ve tudi, kam se ima

Preko morja.

(Nadaljevanje).

— Na, ne, gospod, ampak vzi-
ti hočemo jedno prazno vrečo za
väs in napraviti vam v ladji-
ce mehek sedež, da vam ne bo pretr-
do na goli deski.

— E. Anton, to je drugo! Glej
vrečo za me! Ali od kodaj so Čre-
sani razbojniki? Anton, ko bi vas
ne poznal — glej, vrečo,
vrečo! — Šalil se je gospod Mar-
tin in se pripogibal, da bi bolje
založil svoj nos.

Ko kihne, se ves stres. Oni mu
zakličejo: "Na zdravje!" in s
napotijo proti morju.

Bil je krasen dan malega ar-
nana, morje je bilo tiho, sijajno
modro nebo vedro, zrak čist, pr-
azoren, kakor da bi ga ne bilo. —
Tam v onem kotu na severu je po
zlatilo solnce lovorove gozdice o
koli Opatije in vprilo svoje žarke
v morje, ki se jako blišči in tu pa
tam preliva v škrlatno bojo.

Antonova ladjica se je že od
daljše od črke obali in plula p-
tihiem morju in se pri tem lahko
zibala, kakor pač veslača giblje
ta in vzdignjena vesla. Pri krmi
la sedi ne na goli deski, ampak
gospodski na razprostrti prazni
vreči, gospod župnik, zraven nje
ga pa Anica. Na sredni ladjice ve-
sata Anton in Stipe, na spred-
njem delu sedi Tone. Veslača sta
goloroka in veslača živahno in hi-
tro, da se jima nategujejo mišice.
Župnik je razpel na svojo si-
vo glavo veliki dežnik. Svoj tu-
tako je imenoval visoki cilindar
kateri je bil star že dvajset let
je položil na Anino krilo in j-
ga priporečil, naj pazi nanj.

— Glej, postaral se mi je tu!
pozelenila so se mu krila in tu pa
tam je dobil pešo, kakor jaz. Ta
ko je na svetu! — govoril je go-
spod župnik.

— Anica, vidiš, vidiš tam gori
našo hišo? — zakliče Tone.

— Ono tam? Joj, kako je vide-
ti majhna!

— Že so bili sredi morske ožine
Velikih Vrat. Anica se je čudila
vsemu in se je na vse strani ozle-
dovala. Kako veliko je to morje!
Sedaj je videla otoke, mesta in
vsi in mnoge druge stvari, ki se
ne vidijo z otoka Čresa.

Anton in župnik sta se pogo-
varjala o strici Marku, ki je umrl
v Ameriki. Marko je bil bogat, in
pozneje je mnogo izgubil. Ono
kar je ostalo, je dobil Anton, to
da kolikoj je imel zavoljo tega
potov! Devetkrat je bil v Trstu
radi dedščine!

— Polovico so požrli koleki in
zopet koleki, takse in zopet tak-
se, to je ono, vrag! — tožil je
Anton.

— Tako je tako, dragi Anton
ali to se ni samo vam zgodilo!
Kaj hočete, ko država toliko po-
troši za vojake in trdnjave! Vse
požrejo topovi! Ali ne tožite, ka-
ko bi pa bilo, ko bi nič ne dobili!
Saj ste doživljali, nakupili gozda-
ovne, sin je v šoli — in ah, glej!
— udari se župnik po čelu, na hi-
tro seže z roko v žep. — Jaz vem
da sem ga vzel seboj, morda je v
žepu, ha, evo ga!

— Pismo od mojega Ivana! —
vzraduje se Anton.

— Da, od Ivana, že tri dni ga
imam.

Ivan je pisal zmiraj na župni-
ka v Vrtnu. Njegova pisma so
navadno potovala dve tedna od
Reke do sela Tiča. Župnik je čital
pismo, Anica pa je držala nad
njim oni veliki dežnik. Ivan piše,
da je zdrav, da se dobro uči, da se
nadeja, da so tudi oni zdravi, da
pride v dveh mesecih domu in da
pozdravlja vsakega. Anici in To-
netu piše, naj le pridno čitata in
pišeta in da jima prinese lepih
knjižic z Reke, ter da se bodo ja-
ko veselili, ako sta se dobro nau-
čila čitati.

— Prepozno smo ga dali v šolo.
Ima že osemnajst let, pa je šele v
peti latinski. Čakajte, jedno, dve
osem, da ravno osem let, he, he!
pa bode pel novo mašo! — šel je
župnik na prste.

— Da bi to srečno živeli vsi
skupaj! — reče Anton.

— Modra glavičica je Ivan! Ma-
lo mlajši, malo starejši, vsejedno!...
Ako bode duhovnik, sreča njego-
va. Od gladi se nikoli ni umrl!

— Tako je, gospod, — nasme-
je se Stipe.

— A ti Stipe, kaj misliš? Ali
bo kaj okoli sv. Martina?

— Gospod, prestar sem že, no-
bena me noče, — zajecja Stipe in
ves zarudi.

— Jaz sem te krstil menda pred
tridesetimi leti.

— Tako menda bo, gospod, —
smigne Stipe z rameni in škilil v

morje, v resnici pa gleda župni-
ka.

Že se je približala ladjica ister-
ski obali, ravno luki pod Glavino.
Anica ozleduje to obrežje, a
ne more se mu prečuditi. Tu so
velike skale, gora je visoka, vse
je ogromno, široko, desetkrat več-
je nego si je mislila.

Ko priveslajo v luko, vidijo tu
nekoliko velikih hiš, mnogo malih
adric, bracerov, trabakelov, je-
len parobrod, a gori na bregu hi-
ša pri hiši, vidijo tu nekoliko ve-
likih hiš, a gori na bregu ogromna
cerkva, čuje se šum, veliko upit-
je.

Stipe ostane v ladji, da pazi
na njo, drugi pa so šli po strni,
oda lepi cesti na Glavino. Ko so
šli na trg, se je Anica skoraj
vrednala, ko je videla toliko lju-
di. Tu so trgovci, ljudje v ču-
lni obleki, nekateri v tesnih belih
dlačah, drugi v črnih do kolen,
ene nekatere v pisanih, druge v
trnih sukajah z rudečim pasom,
trudog mnogo gospa z majnimi
olčniki, mnogi upijejo, kličejo
e, kupujejo, prodajajo in se zru-
ven prepirajo.

Anica je vsa preplašena, drži
e Toneta in ozleduje sedaj hiše,
sedaj ljudi in sto drugih reči, ki
ih še nikdar ni videla. Najbolj
je ustrašila jedne kočije, ki je
ledrala mimo.

— Kaj je to? — vpraša.

— To je kočija, notri pa sedi
"osoda" — raztolmači joj An-
ton.

— A kaj je to, kaj to, kaj ono?
— popraša Anica brez konca in
craja.

Anton ji razlaga kolikor sam
ve.

Župnik odide k svojemu prija-
telju, župniku na Glavini. Anton
e ozleda po sehnju, da kupi mo-
ko, sekuro, sedlo za konja in
truhlih potrebnih reči za dom.

Na to gredo v veliko župnijsko
cerkev. Anica in Tone sta preste-
a oltarje in sveče na velikem ol-
ariu, kjer je uprav masoval njih
upnik. Kako je majhen!

Ko so prišli iz cerkve, pokazal
e Tone uro na steni — potem pa
tredo za cerkev in pridejo na
okopalnice, kjer je bilo mnogo
selih nagrobnih kamenov. S po-
kopališča je krasen razgled na
norje in na otoke.

— Deca, kje je naša hiša? — v-
vraša ju Anton.

— Tam nekje, — odgovori mu
Anica in pokaže z roko na otok
Čres.

— Da, tam preko morja. Vidi-
te li oni prod, nad njim gozd in
nad skalovjem ono belo hišo? —
kazal jima je Anton z roko.

— Vidiva, vidiva! — kličeja
Anica in Tone.

— Kako je naša hiša majhna
in blizu morja! — čudi se Anica.

— A kje je Vrtnak, kje so Ti-
či? — vpraša Tone.

— Ne vidijo se od tukaj, a —
glejta, tam so Porozine. Vidita,
vse no tam je otok Čres, oni breg
pa je Osor, — veli Anton.

— Joj, joj, od daleč je ves svet
drugačen! — sklene Anica roki
n se čudi.

S pokopališča se vrnejo na trg,
kjer je mrgolelo ljudstva. Na tr-
gu so pregledovali stvari, razgr-
njene po klopetih prodajalcev in so
šleti okna in dimnike na večjih
hišah. Okoli najdaljših se napo-
tijo v cerkev sv. Duha. Ta cerkev
je oddaljena za jeden streljaj od
mesta in stoji na zelenem bregu.

Ko so prišli na pol pota, obsto-
jita Anica in Tone pred vrati ve-
likega gosposkega vrta. Anton je
šel dalje, misleč, da grosta za
njim. Ko opazi, da ju ni za njim,
obrne se in vidi, da stojita pred
onim vrtom. Od mesta do cerkve
sv. Duha pelje lepa, široka cesta.

— Vidiš, kako velika je ona hi-
ša? — veli Tone.

Železna vrata so bila na široko
odprta; sto korakov od Anice na
vrtu gosposka hiša na dve nad-
stropji. Okoli hiše so cvetele evet-
lice, rastel je tu lovor, rastli ci-
presa in lipa in drugo dreveje, —
povsod pa so se vile stezice, po-
sute z belim peskom.

— Ono tam je svetnik, — reče
Anica in pokaže kip grške bogi-
nje v vrtu.

— Lani sem videl dve kokoši z
dolгим repom, — pohvali se To-
ne.

— To si mi pripovedoval, Ivan
pa nama je povedal, kako se zo-
vejo one kokoši. Kaj ne, purani?

— Tako nekako — ali glej
jih glej, tam so, glej, kako je
dvignila rep in ga razširila kakor
malo jadro.

Ko sta tako gledala kokoši z
dugim repom, stopi nakrat pred
nju mlada, blesta gospa, v ble-
dočrni obleki. Na njo se naslanja
visok, star gospod. Betala eta po
stezici kraj gida po vrtu. Oni

dolgi gospod, star in mršav, je
hodil pripoginjeno, lice mu je bi-
lo rjavo, kakor drvo, dolga siva
brada mu je srnila do ramen.

Gospa pa je bila mlada, tudi
visoke rasti, vitka in bolj temne
polti. Črni, kodrasti lasje so ji
prikrivali pol čela.

— Tata, glej ono lepo deklico,
— reče gospa v laškem jeziku,
obstane pred Anico in jo preme-
ri od pete do glave. Njene oči so
bile črne kakor ogel.

Starce malo privzdigne glavo,
pogleda ju, zakakšja in reče za-
moljko:

— Nista Istrana.

— Oddok sta vidva? — vpraša
gospa v laškem jeziku.

Otroka molčita, ker ne razu-
meta. Anica je odprla široko svo-
je krasne sijajne oči in osuplo
gospo, ki jo pogladi po licu.

Gospa ponovi sedaj vprašanje
v hrvaškem jeziku, v čakavščini.

— Tam je naša hiša, — odgo-
vori Tone in mahne z roko proti
izhodu.

— Kje? — vpraša naglo lepa
gospa.

— Na otoku Čresu, tam preko
morja.

— Tata, glej, kako lepa je ta
noša! Kako se pa zoveš, mala, —
vpraša sedaj gospa.

— Anica! — šepne in prepla-
šena pogleda gospo.

— Ostavi deco, Marta, ostavi!
— zakakšja starce.

Gospa se enkrat pogleda Anico
v oči, ali tako čudno, da je mali
srce za-čelo.

Malo potem je bila pri sv. Du-
hu naša. Cerkev je bila napol-
njena in še zunaj cerkve je mora-
lo stati mnogo ljudstva. Tu pod
lipami je bilo tudi mnogo gospe-
de. Tone in Anica ter Anton niso
mogli v cerkev in so zato ostali
na trati. Pol ure pozneje je pri-
šla pred cerkev tudi ona velika,
lepa gospa z vrta. Sedaj je bil ž-
no mlad gospod, polne plave bra-
de, že nekoliko plekast, okrogle-
ga lica, močnega telesa in velike
rasti. Bil je morda za kako leto
starejši od gospe.

— Marta, glej, koliko ljudi! —
Ali vidiš ono malo deklico v mo-
dri sukajci? Krasna noša! Goto-
vo je s Čresa!

— Vidim, Roberto. Ali bodi ti-
ho. Če tudi misva v cerkvi, ali
došla sva k maši.

— In lepa je ona mala. Glej —
divne oči! Uprav tebe, Marta,
gleda! Ako bi bila princesinja, bi
se po celim svetu prodajale nje-
ne slike.

— Prosim te, tiho! Molč in ne
govori. Imas dovolj grehov, —
nasmehe se gospa posiljeno in
zmiraj gleda Anico.

— Danes si slabe volje, Marta.

— Prosim te, pojdi od mene,
gleda naša naša gospoda, — izu-
sti gospa prezirno naglašuje za-
dnji dve besedi.

— Kedaj morem dame govoriti
s teboj?

— Okoli polnoči. Oprezno!...
Idi, idi!

— Z Bogom, duša moja! — šep-
ne oni in se oddalji od gospe, a
ostane še pred cerkvijo.

Ko se je naša končala, vrača-
la sta se Anica in Tone z drugimi
ljudmi v mesto. Ona gospa je šla
dva koraka za njima in vsa go-
spoda jo je pozdravljala. Nekteri
so se ji globoko klanjali.

Anica in Tone zopet malo po-
staneta pred vrati onega vrta, da
bi videla kokoši z dolgim repom.

Gospa gre na vrt, tam se obrne
in upre črne oči v Anino lice in
jo široko pogleda, kakor da jo
želi pojesti, kakor da jo hoče po-
goltniti in jo zakriti v globini
svoje srea. Tako je ugajala ma-
la Anica gospi.

Ali gospa zgane komaj vidlji-
vo z glavo, kakor da bi hotela re-
či: — ne, ni mogote. — Naglo se
obrne in izgine v lovorovem goz-
diču.

Popoldne reče Anica Antonu,
da ni lepo na Glavini in za vpra-
ša, kedaj se popeljejo domu. De-
klicio je omamil veliki ropot sej-
ma.

Dolgo so čakali na župnika.
Nekoliko pred solnčnim zahodom
so odrinili od istrske obale. Ve-
slali so v prijetnem hladu in so si
pripovedovali, kaj je vsakdo vi-
del. Župnik je bil jako vesel in
se je škilil s Stipom, ki je malo
oreveč pogledal v kozarec. Čim
bliže so veslali proti Čresu, tem
bolj se je veselila Anica. Ko se je
stannilo, pripeljali so se v zaliv.

Domu se je Jela jezila, da jih
te dolgo čaka in da se je že bala
kakke nesreče.

Gospod, zakaj jih pa niste
slišli, da bi odšli prej domu? —
reče Jela župniku, božajoča Ani-
nico.

— Jela, ne tako hitro! Jaz sem
kriv, da smo se zamudili. Vi pa

veste, če pride deset duhovnikov
skupaj!

Jela jim je spekla na ražnju
pol janjca in vsedli se k večer-
ji. Stipe ni hotel niti pokusiti vi-
na, molčal je in škilil v župnika.
Pozno so legli k počitku.

Župnik je spal to noč pri Ra-
dečiču, ker ni hotel hoditi po no-
či po slabih potih.

Anica je hitro zaspala in celo
noč sanjala o sejmju, o velikih hi-
šah, o kokoših z dolgim repom, a
največ o oni gospi, ki jo je bila
pogledala po licu. Sanjala je, da
je gospa sedla na njeno postelj,
k njenim nogam in jo ostro gle-
dala, da se je sklonila nad njeno
glavo in jo vlekla za lasce na til-
niku. Ona je zbežala od gospe in
pobegnula na oni greben, ki štrli
pred prodrom iz morja, gospa pa
je letela za njo, a ko je stopila v
morje, je izgnila. Samo oči one
gospe so se svetile na dnu mor-
ja in Anica je drhtela od straha.

(Dalje prihodnjic).

NI POTREBA.

Žena (ko je prišla pred gostil-
no moža iskat, gostilničarju):
"Ali je moj mož še vedno pri pi-
jači?" Takoj ne notri pustite!"

Gostilničar: "Ni potreba, gos-
pa, saj sedaj nikogar več ne po-
zna!"

ST. CLAIR AVE. JEWELRY CO.

Joseph Marinčič, lastnik,
3885 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Slovencem in bratom

Hrvatom priporočam na-
kup vsakovrstnih ur,
veržic, privrskov, prsta-
nov, tudi takih z druž-
venimi in poslovnimi
znaki. V zalogi imam
vse kar spada v trgov-
no zlatine, diamante, stenske ure s
kukavico, budilke, Columbia gramo-
phone, slovenske in druge plošče. Spre-
jem v popravilo ure vsakega izdelka
gramophone in zlatnine in za vsako
naročilo: jaz bom vsakemu točno in po-
šteno postregel. Ne pozabite gospi-
voji k svojim.

JOSIP MARINČIČ

HARMONIKE

bodisi kakršnakoli vrste izdelujem in
popravilam po najnižjih cenah, a de
to trpečno in sameljivo. V poprav-
u uspešno vsakdo polja. Kar sem li-
dal 15 let tukaj v tem poslu in sedaj
v svojem lastnem domu. V poprav-
u vsemom kranjske kakor vse druge
harmonike. Rabilene harmonike kupi-
jem in vsemom tudi v sameno, toča-
s in v črtno.

JOHN WENZEL

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

SEMENA

Kakovost in količina vaših pridelkov odvisi
povsem od semena, ki ga sadite. Da dosežete naj-
boljše uspehe, kupite semena pri največji slovenski
trgovini s semeni v Zedinjenih državah.

Imamo v zalogi vsakovrstne importirane in
domača semena za farme in vrtove.

Naša semena so jamčena, da rode z najboljšim
uspehom.

INTERNATIONAL SEED CO.,
101 DIXON BUILDING PITTSBURGH, PA.

Važno!

Vsa naročila za \$1.00 in več
pošljemo s paketno pošto v ka-
terikoli kraj v Zedinjenih dr-
žavah.

Pošljite denar v priporočenem
pismu, ekspresni ali poštini money-
order.

DA NAM OLAJŠATE DE-
LO, PROSIMO, NAROČITE
VEDNO PO ŠTEVILKAH.

2. Gusi Lima (fifol)

3. latnik fifeol

4. fifeol latnik fifeol

5. Importirani vrtni grah raste 70 dni

6. Alaska grah, raste 49 dni

7. Importirana koruza, raste 60 dni

8. Mammoth beli kparalni

9. Importirano seme vrtno pese

10. Poljska pesa za živino

11. Importirano seme zgodnjega zelja

12. Importirano seme rdečega zelja

13. Importirano seme korenja

14. Importirano karfiolno seme

15. Seme krasnega Pascal celene

16. Seme kumarje

17. Importirane buče

18. Importirano seme rdečih dunajskih
kolarab

19. Importirano seme solate

20. Importirano seme čebule

21. Importirano repu seme

22. Importirano seme listnatega petrila

23. Importirano poprove seme

24. Importirano bučno seme

25. Importirano seme rdečke

26. Seme kumarje

27. Importirane buče

28. Importirano seme rdečih dunajskih
kolarab

29. Importirano seme solate

30. Importirano seme čebule

31. Importirano repu seme

32. Importirano seme listnatega petrila

33. Importirano poprove seme

34. Importirano bučno seme

35. Importirano seme rdečke

36. Seme kumarje

37. Importirane buče

38. Importirano seme rdečih dunajskih
kolarab

39. Importirano seme solate

40. Importirano seme čebule

41. Importirano repu seme

42. Importirano seme listnatega petrila

43. Importirano poprove seme

44. Importirano bučno seme

45. Importirano seme rdečke

46. Seme kumarje

47. Importirane buče

48. Importirano seme rdečih dunajskih
kolarab

49. Importirano seme solate

50. Importirano seme čebule

SLOVENSKO

podp. društvo

sveto Barbaro

NA KNDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedeš: FOREST CITY, PA.

Inšperiranje dne 11. januarja 1917 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. H. TAUCHER, 674 Abney Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Magaćnik: JOSIP MARINCIC, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomoćni blagajnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 1114, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kane
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 543 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Urađno glasilce: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, osiroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vas do
dne direktno na glavnega tajnika in nikakor drugega. Denar naj se pa po
ulija edino potom poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nika
kor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers
& Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazi društveni tajnik pri poročilih glavnega tajnika
tako pomankljivosti, naj to nenudoma naznanilo uradu glav. tajnika, da
se samore napako popravi.

DOSTOJEVSKI:

Mladenič

Za GLAS NARODA J. T.

33

(Nadaljevanje).

Napotil sem se naravnost k Versilovu. — Ne, to je bilo poniže-
valno. — Silno poniževalno.

Versilov ni bil sam.

Bil je v sobi, kjer sem jaz prej stanova. — Poleg njega sta se
dela pri mizi Liza in mati.

Misli sem, da se me bo kaj prestrašil, pa je bil vesel.

— Dober dan, moj ljubim — je rekel.

— Kaj se je zgodilo? — Kaj je?

— No, kaj? — Ali ne veš?

Jaz sem čakal in le malo govoril.

Krog dveh popoldne je prišel v hišo nek častnik nemškega po-
kolenja, visok, mlad še in plešast. — Pozneje sem izvedel, da je to
baron R.

Versilov ga je veselo pozdravil in mene predstavil s sledečimi
besedami:

— Dober dan, gospod baron. — To je oni mladenič, katerega
sem imenoval v listu. — Lahko poveste vse, kar vam je na srcu. —
Njega se ni treba ženiti.

Baron me je zaničljivo pogledal od vrha do tal.

— Še enkrat ti rečem, moj dragi — je rekel Versilov — da me
zelo veseli, ker si prišel. — Prosim te, sedi tja v kot. — Midva z ba-
ronom se morava nekaj pomeniti. — Sedite, gospod baron.

Meni je bilo čisto vseeno. — Jaz sem bil napravil trden sklep
katerega sem moral na vsak način izvršiti.

Sedel sem v kot in sedel nepremično.

— Gospod baron, še enkrat vam rečem — je govoril Versilov.
— Katarina Nikolajevna, kateri sem pisal omenjeno pismo, je naj-
bolj plemenita ženska na svetu.

— Hm, to je pa čudno, da tako izpreminjate mnenje.

— Ne, motite se, gospod baron. — Vrnemite mi. — Moje bese-
de so popolnoma resnične. — Včasih sem sila čuden. — Bolan sem.

— Taki izgovori ne pomagajo dosti. — Gospod baron Bjoring
me je prosil, naj razjasnim to zadevo in naj pridem stvari na dno.

Vprašam vas samo, če hočete dati zadoščenje, oziroma če ga sploh
morete dati?

— Seveda, na vsak način.

— Dobro, ta odgovor sem pričakoval. — Povem vam pa enkrat
za vsoj, da baron Bjoring ne more sprejeti od vas zadoščenja, da
ga ne more sprejeti pod nobenim pogojem, ker je on plemenitaš, vi
ste pa čisto navaden človek.

— Hvala vam za pojasnilo. — Nekaj takega sem že prej slutil.
Baron je skomignil z rameni in odvrnil:

— Že večkrat so mi pravili, da ste velik šaljivec. — Če se znate
šaliti, ni s tem še rečeno, da ste pametni.

— To je pa silno globokoumna opazka, baron.

— Jaz nisem prišel zato sem, da bi mi pritrdjevali, — je jezno
vzkliknil baron. — Jaz nisem prišel klepetat z vami. — Prosim vas
dovolite mi, da izpregovorim par besed. — Baron Bjoring misli, da
ste popolnoma blazni, da ste čisto zreli za blaznico. — In on se bo
gotovo poslužil vseh sredstev, da vas po spravi tja. — Toda on je
usmiljen, on se ne bo prenehal, dokler ne bo popolnoma na čistem.

Vi ste prej občevali z dobrimi ljudmi in ste bili celo gardni častnik.
Povem vam torej, gospod, da se bo dobilo takoj potrebno pot, če
se boste še enkrat predrnili kaj takega. — Mi ne živimo v pragod-
du, pač pa v dobro urejeni državi.

— Ali ste res o tem prepričani, moj dobri baron R.?

— Hudiča! — je vzkliknil baron in planil kvišku.

— Nikar se preveč ne razburjajte!

— Če hočete, vam takoj dokažem, da nisem "vaš dobri ba-
ron R."?

— Opozorjam vas, — je rekel Versilov in tudi vstal — da ne
govorite preglasno, kajti v bližini sta moja žena in hči. — Ne govo-
rite preglasno!

— Vaša žena?

— Da, moja žena.

— Dovolj o tem. — Jaz se ne bom pogajal z vami. — Vi ste iz-
ključni iz kroga dostojnih ljudi. — Vi niste vredni obzira in usmi-
ljenja. — Če vas drugi ne bo, vas bom jaz spravil iz Petrograda.

Zatem se je pokrnil in odšel skozi vrata.

Versilov je stal sredi sobe in se smehljaj. — Naenkrat je priki-
mal, popadel klobuk in hotel planiti skozi vrata.

Jaz sem ga pridržal.

— Ah, ti si tukaj?

— Seveda.

— Torej si vse slišal?

— Kako ste mogli napraviti kaj takega? — Zakaj ste si napra-
vili tako sramoto?

On me je pa neprestano gledal in se smehljaj.

— Tudi mene so ponižali. — Pred njimi očmi — sem govo-
ril v pretrganih stavkih. — Na čisto so me vrhli. — Zasramovali
so me. —

— Res? — se je začudil.

— Seveda je res.

— O ti ubogi mladenič. — Kako se mi smili! — Torej so te za-
sramovali? — Moj Bog, kako so vamendar smešni.

Iztrgal se mi je in odšel z glasnim smehom iz stanovanja.

Najprej sem mislil skočiti za njim, pozneje sem se pa pre-
misli.

— Zakaj bi hodil? — Saj je takole tako vse izgubljeno.

Naenkrat se je pojavila na pragu moje mati.

Preplašeno me je gledala in molčala.

— Kaj je mati? — sem jo vprašal.

— Ali je odšel?

Objel sem jo in jo pritisnil k sebi.

— Mati, moja najljubša mati, ali boste res še pri njem? — Idi-
te z menoj. — Jaz vas bom skril in branil. — Delal bom kot kaznje-
nec za vas in za Lizo. — Pojdite z menoj. — Zapustimo vse sku-
paj! —

— Oh, moj dragi, moj ljubim. — Celo življenje bom tvoja dol-
žnica. — Rodila sem te in te nisem poznala.

— Tega je kriv on. — On je vsega kriv. — On vas ni nikdar
ljubil.

— Da, on me je ljubil.

(Nadaljevanje).

NE GODI SE MU DOBRO.

"Kakor vidim, pridete iz za-
stavljavnice?"

"O, kaj se, tako dobro se mi pa
vendar še ne godi!"

NAZANILLO.

Društvo sv. Barbare postaja št.
55 je sklenilo na zadnji redni se-
ji, da priredi veselico v prid dru-
štveni blagajni v soboto 14. aprila
t. l. v Slov. Izobr. Domu, Frank-
lin Boro, Pa.

Nadalje je bilo sklenjeno, da
plača vsaki član, najsi bode odda-
ljen ali bolan, kateri se ne vdeleži
veselice, \$1 v društveno blagajno.

Obenem vabimo vse rojake iz
okolice Conemaugh, Boner, Mox-
ham in Cambria City, da se vsi
vdeležijo veselice na gori označe-
ni dan.

Za dobro zabavo vam jamči v to
izvoljeni Odbor.

(11-12-4)

ALOJZIJ ADAMIČ iz Grosuplje
ga naj se zgleda pri meni, mu
imam poročati veselo novico. —

A. Skulj, 323 Epsilon Place,
Brooklyn, N. Y. (7-21-4 v 2 d)

Sorol

Priljubljen po načinu, ki ga je rabil
star moder menih

SOROL

se je izkazal čudovito uspešnim za
krče v želucu in trebuhu, bolan
vrat, naduho, slabo, izgubo
teka, prehlad v glavi, itd. itd.

Priljubljen je leta kompanija,
ki izdeluje slavni "Tain Ex-
peller", staro vredno sredstvo
za vrgnenje.

Pameton človek ima vedno
eno steklenico pri roki.

25c. in 50c. v vsaki lekarni
ali pa pri:

F. AD. RICHTER & CO.,
71-80 Washington St.,
NEW YORK.

J. S. JABLONSKI
FOTOGRAF

2303 Professor Ave.

6122 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO.

Zaupaj, pa vedi komu!

Garantiram, da so moja vina naravna, ker ne prodajam drugih kot
iz najboljšega obilnega grozja doma prešana vina, vsake vrste in cene
na debelo so sledeče:

Delaware in Catawba, slate barve..... po \$1.00 galona
Concord, rdeče barve..... po 70c. galona
za 10 galon posoda računam \$1.00, za 25 galon pa \$1.50, pri večjih naro-
čilih je pa posoda zastoj.

TROPINJEVEC in DROŽNIK.
Garantiram, čist, doma žgan, najboljši, ki ste ga še kdaj pili velja
galona \$3.00, \$3.50 in \$3.75. Na debelo od 10 galon naprej po \$2.05 galona.
Naročilo priložite denar ali pa money order.

Louis Knaus
VELETRGOVINA DOMAČEGA VINA IN DOMA KUHANEGA ŽGANJA
3908-3916 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Phone: Central 4644 K.

Edini SLOVENSKI SALOON V ALLEGHENY, PA.

JOSEF SAVEC, lastnik.

Točn. najboljše, vedno sveže pivo, domače in importirane žganje, prist-
no vino.

Gorki in mrazil prigrizek vedno na razpolago. — Union-Bar.
Posebno se priporočam Stajercem, Kranjcem in Hrvatom.

HOTEL JOE

717-719 East St., Cor. Foreland (preje First St.)
PITTSBURGH, PA.

DOBER SVET V PRAVEM
ČASU!

Nemška kompanija s podmorakimi čolni je napravila velike tež-
koče ameriški trgovini po morju. Tovor, ki je namenjen za Evropo
leži v skladiščih in v tovornih vozovih.

Posledice tega so, da je ves železniški promet oviran in železnice
ne morejo dostaviti blaga pravočasno na določena mesta.

BLIŽAJO SE

VELIKONOČNI PRAZNIKI,

ko železniške družbe ne bodo mogle dostavljati blaga
kakor dosedaj.

Torej je dober svet o pravem času: Ako hočete dobiti plače za
praznike v pravem času, naročite čimprej karte. Bolje je, da jih
dobite pravočasno nego prepozno, ako hočete res dobro in čisto pla-
čo, neponarejeno in ako hočete dobiti pravo mero, se samo poseli
razume, da morate kupiti v veliki trgovini ŠTEFANA ČABALIK, kateri ima
v zalogi vse importirane in ameriške plače.

Zato upoštevajte dober svet, pa tudi to, kaj ljudje govorijo: "Kdor
kupi pri Čabaliku — ta dobro kupi" — ali pa: Komur ni za svet,
temu tudi ni za pomagati!

Po cenik, zalepek in naročnice pole pišite na naslov:

ŠTEFAN ČABALIK,
968 Liberty Ave., - - - Pittsburgh, Pa.

Blizu Union postaje!

VSEENO VZEL.

Gospodje:—

Nikakor ne morem najti besed, da se
vam zahvalim. Jaz Vas prosim, da mi
takoj pošljete še eno skatlico. Je dober
skoro za vsako bolezen. Jaz sam kakor
cela moja družina ve to dobro in jem-
ljemo ga skoro vsak večer po eno čašo
vsak. Ako je kdo prehladen, je jutraj
zopet zdrav in čvrst. Enkrat sem ga
dal pokusiti svojemu sosedu nekemu
srbu in on je zavpil: "Kaj je to?"
"Bolgarski Krvi Čaj" sem odgovoril.
"Kaj? Bolgarski, ali veš kdo so Bolga-
ri?" Toda kasneje, ko ga je poskusil,
je rekel: "Nič za to, odkod je — izvr-
sten je pa le, dolgo življenje možu, ki
ga je iznašel!"

Z najboljšim pozdravom
Simon Markovich,
2184 Jefferson St., Gary, Ind.

To pismo in še več drugih enake
vsebine je bilo prostovoljno poslano
Mr. H. H. Schlicku, izdelovalcu slo-
vitega Bolgarskega Krvega Čaja.

Na tisoče ljudi mu je pisalo, da so
se ozdravili kašlja, boleznih na ledi-
cah, zaprtju, revmatizmu, nečiste krvi
in izgube teka po zavzivanju tega slo-
vitega čaja.

JEMATI GA MORATE RAVNO
ZDAJ, ko preneha zima, da si izčistite
kri in si uredite dobro zdravje.

Velika skatlica stane \$1.00 in za \$5.00
vam pošljemo 6 skatlic. Dodajte še
10c. ako želite, da se vam pošlje pri-
poročeno.

OPOMBA: Čudoviti uspeh Bolgar-
skega Krvega Čaja je povzročil po-
naredbi, ki jih prodajajo, kot razne
rastlinske čaje, in pravijo, da imajo
isti uspeh kot naš čaj. VSAKEGA
SVARIMO PRED TAKIMI PONA-
REDBAMI, čeprav vam jih nudijo
zastonj.

Pravi in garantirani Bolgarski
Krvi Čaj se pripravi in razpošilja
le pri:

Marvel Products Company,
9 Marvel Building,
PITTSBURGH, PA.

IŠČE SE

delavce za delo znotraj in zunaj
Dobra plača, dobre ure in prilika
za napredovati. Delo stalno in ne-
prenehoma tudi v slabem vremenu.

Vprašajte Employment Depart-
ment, Westinghouse Electric &
Mfg. Co., East Pittsburgh, Pa.

(5-18-4)

POZOR ROJAKI

"Najpomembnejše znanje za vsakega človeka, kakor tud
se molke brke in brado. Od tega znanja zraslo je
8th teden krasni gosti in dobi kake kakor 100
milkim krasni brki in brado in nabodo odpadali in
naveli. Revmatismus, kostbol ali trganje v rokah
suh in v krta, v obeh dveh popolnoma odra-
vim, rane, opekline, oide, ture, krate in grate
pčne nogo krize očesa, osebine v par dneh po-
polnoma odpravim. Kdor bi morda zdravlje
vsega rabil mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po
cenik, ki ga takoj pošljem zastonj!"

Krasni žepni KOLEDAR za leto 1917
dobit - ako pošljete 4 cente za poštino.

JAKOB WAHÖR,
6702 Bonna Ave. Cleveland, Ohio

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Illinois
namenjamo, da jih bo v kratkem
obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,
ki je pooblaščen sprejemati naro-
čnino za "Glas Naroda" in izdajati
tozadejna potrdila. — Upati je,
da mu bodo ali rojaki v vseh ost-
rih na roko.

Uredništvo.

Dr. LORENZ,
Jas sam edini hrvatski govo-
rat specialist možnih bolani v
Pittsburghu, Pa.

Urađne ure: dnevno od 8. do
poldne do 8. ure večer. V pet-
ek od 8. do poldne do 2. popoldne.
Nedelje od 10. do 2. pop.

Specialist možnih bolani,
DR. LORENZ,
664 Penn Ave. E. 11. nadst. na ulici.

Posebno naznanilo.

Doktor Cowdrick, največji specialist, je prinesel a seboj v Cleveland vse svoje
čudodelne stroje za zdravljenje bolnih mož in žen. Tukaj bo nadaljeval isti uspešni
način zdravljenja, kakor ga je uporabljal v najboljših klinakah v Evropi. Poleg
tega ne računa nič na navzete in prebije vsako bolno osebo z X-zarki brezplačno,
ako se pusti potem pri njem zdraviti. Vseeno je, kdo in kako Vas je zdravil, ali
kako dolgo ste že bolni; pridite k temu velikemu specialistu in pokazati mu, kaj
more za Vas storiti.

Ali imate
bolečine v želodcu;
ali imate katar?
Bolečine na ledvi-
cah, ali v mehuru,
na jetrah? Revmat-
izem, glavobol, za-
prtje? Nečisto kri,
bolečine in težave.
Slabost, nervoznost,
onemoglost, kilo,
kašelj, slaba pljuča,
živatne bolezni itd.

Vaša
priložnost.
Sedaj imate pri-
liko, da vpršate za
svet velikega speci-
alista, ki Vas pre-
liče natanko z X-
zarki. Še nikdo ni
mudil tako lepe pri-
like bolnim možkim
in ženskam v tem
mestu. Nujno Vas
pozivljamo, da nas
takoj vpršate za
svet. Ne čakajte!
odlašanje je navar-
no.

Za \$1000.00 X-ZARKOV SE RABI ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE

AKO STE BOLNI.

Pridite takoj in pustite se natanko preiskati po tem specialistu; potem boste
vedeli za Vašo pravo bolezen in ako morete ozdraviti. Njegov uspeh in dober glas-
čaja. Njegovi različni stroji, katere je nabral z vseh delov sveta, tvorijo najpopol-
nejši in najboljši urad v tem mestu. Tukaj morete najti mnogo čudodelnih strojev,
ki dosežejo svoj namen, ko vse drugo ni več pomagalo. Je vseeno, kaka je Vaša
bolezen; ako zdravnik najde, da je ozdravljiva, se boste prepričali, kakor hitro
Vas prične zdraviti, da ste na poti boljšanja in stalnega zdravlja. Zdravnik ne mara
Vašega težko prisluženega denarja, ako niste dosegli popolnega uspeha. Oglasite
se pri njem in povejte mu svojo bolezen privatno in zastonj.

DOCTOR COWDRICK, Specialist
2047 East 9th Street 4th Floor Betw. Euclid & Prospect, Cleveland, O.

Urađne ure: ob delavnikih od 9. ure zjutraj do 8. večer. Ob nedeljah od 10. do 12.

Najstarejša slovensko-hrvatska trgovina z likery v Ameriki.

Mi vam nudimo našo salogo najboljših likerjev po sledečih cenah:

Brinjevec, saboj (6 steklenic)..... \$ 7.00
Brinjevec, saboj (12 steklenic)..... 13.00
Tropinjevec, galona..... \$2.25, \$2.50, \$2.75 in 3.00
Tropinjevec, saboj (6 steklenic)..... 5.50
Tropinjevec, saboj (12 steklenic)..... 10.00
Silvovka, galon..... \$2.75 in 3.00
Brinjevec, (posamezna steklenica)..... 1.25
Naš slavni "66" Pure Rye Whiskey, 7 let star
saboj (6 steklenic)..... 8.00
saboj (12 steklenic)..... 11.00

Concord vino, rdeče, berel..... \$32.00
Concord vino, rdeče, pol berela..... 16.00
Pri odjemu 5 in 10 galon, stane galona..... 1.00
Pri odjemu ene same galone pa..... 1.90
Belo vino, berel..... 25.00
Belo vino, pol berela..... 19.00
Pri odjemu 5 ali 10 galon, stane galona..... 1.00
Pri odjemu ene same galone pa..... 1.25

Za posodo računamo sledeče cene: za 3, 4 in 4½ galone sodčke 80
centov, za 5, 6 in 10 galon sodčke \$1.00 in za 25 galon (pol berela) \$1.50.
Berela pa damo zastonj.

Z naročilom pošljite vedno tudi Money Order ali pa bančni ček.
Za vse blago jamči

THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY
6102-4 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

Novi ceniki!

Pišite po naš novi cenik za najno-
vejšega izdelka zelenozlate krasne
moške Elgin ure.